

národní
úložiště
šedé
literatury

Výroční zpráva České národní banky za rok 2013

Česká národní banka
2014

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-173869>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 25.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ČNB ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

Výroční
zpráva
2013

ČNB ČESKÁ
NÁRODNÍ
BANKA

Výroční
zpráva
2013

ISBN 978-80-87225-50-9

MANDÁT ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

- **pečovat o cenovou stabilitu**
- **pečovat o finanční stabilitu a o bezpečné fungování finančního systému v České republice**
- **vydávat bankovky a mince, řídit peněžní oběh a zúčtování bank**
- **vykonávat dohled nad osobami působícími na finančním trhu**

- *Měnovou politikou usilujeme o zachování cenové stability, tedy o udržení nízké a stabilní inflace. Makrobezpečnostní politikou pečujeme o finanční stabilitu a odolnost finančního systému, které jsou nezbytnou podmínkou pro zachování cenové stability. Společným působením měnové a makrobezpečnostní politiky tak přispíváme k udržení důvěry v hodnotu české koruny a ke stabilitě makroekonomického prostředí;*
- *Dohledem nad finančním trhem, tvorbou pravidel obezřetného chování a jednání se zákazníky chráníme klienty osob a institucí, které podnikají na finančním trhu;*
- *Provozováním mezibankovního platebního systému a vydáváním bankovek a mincí zajišťujeme plynulý platební styk a hladký oběh hotových peněz;*
- *Jako banka státu poskytujeme státu a veřejnému sektoru bankovní služby;*
- *V souladu s hlavním cílem s odbornou péčí nakládáme s devizovými rezervami;*
- *Jsme součástí Evropského systému centrálních bank a podílíme se na plnění cílů a úkolů ESCB.*

I NA ČEM STAVÍME

II NEZÁVISLOST

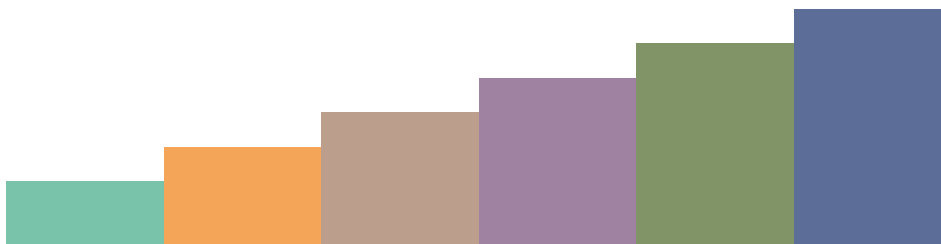
Široce pojatá a zákonem podložená nezávislost centrální banky je klíčovou podmínkou úspěšné realizace měnové politiky, tedy dlouhodobého neinflačního růstu ekonomiky, stejně tak jako objektivního dohledu nad finančním trhem.

II OTEVŘENOST A DŮVĚRYHODNOST

Vysoká míra nezávislosti musí být doprovázena vysokou mírou odpovědnosti vůči veřejnosti za plnění našich cílů. Veřejnosti i jejím voleným zástupcům otevřeně a pravidelně sdělujeme své cíle a míru jejich naplňování, stejně jako naše názory, záměry a předpoklady do budoucna, a tím činíme naše konání srozumitelné, předvídatelné, a proto důvěryhodné.

II ODBORNÁ ZDATNOST

Odborně zdatní a kompetentní zaměstnanci jsou předpokladem pro to, aby se ČNB dařilo posilovat její pověst jako důvěryhodné a otevřené instituce doma i v mezinárodním měřítku.

ROK VE ZKRATCE	8
ÚVODNÍ SLOVO GUVERNÉRA	10
1. BANKOVNÍ RADA	13
2. ČNB V ROCE 2013	17
MĚNOVÁ POLITIKA A STATISTIKA	18
Měnová politika a ekonomický vývoj	18
Statistika	21
FINANČNÍ STABILITA	22
DOHLED NAD FINANČNÍM TRHEM	24
Ochrana spotřebitele	29
PENĚŽNÍ OBĚH A PLATEBNÍ STYK	30
Peněžní oběh	30
Bezhotovostní platební styk	33
OPERACE NA FINANČNÍM TRHU	35
Správa devizových rezerv	36
ČNB jako banka státu	38
EKONOMICKÝ VÝZKUM	40
EVROPSKÁ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	41
Zahraniční technická pomoc	43
3. ŘÍZENÍ A ORGANIZACE	45
ORGANIZAČNÍ SCHÉMA	46
LIDSKÉ ZDROJE	49
4. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ	55
EXTERNÍ KOMUNIKACE	56
EXPOZICE	58
ODBORNÁ KNIHOVNA	58
ARCHIV	59
KONGRESOVÉ CENTRUM	59
5. HOSPODAŘENÍ ČNB	61
6. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č.106/1999 SB.	69

ROK VE ZKRATCE

- V roce 2013 pokračovala ekonomická recese, trh práce byl v útlumu a inflace klesala. Prognóza ČNB z konce roku 2013 ukazovala na hrozící pád české ekonomiky do deflace se všemi jejími nepříznivými doprovodnými jevy. Jelikož prostor pro pokles měnověpolitických úrokových sazeb byl vyčerpán, bankovní rada se na svém loňském listopadovém zasedání rozhodla začít používat kurz koruny jako další nástroj uvolňování měnových podmínek.
- Bankovní rada veřejně deklarovala, že ČNB bude v případě potřeby intervenovat na devizovém trhu na oslabení kurzu koruny tak, aby udržovala kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 korun za euro. Dala přitom najevo svoji odhodlanost intervenovat v takovém objemu a tak dlouho, jak bude potřeba k dosažení jejího zákonného mandátu, kterým je udržování cenové stability.
- Kvůli závažným nedostatkům v podnikání poškozujícím zájmy vkladatelů odňala ČNB v prosinci Metropolitnímu spořitelnímu družstvu povolení působit jako družstevní záložna. Na základě toho ukončilo družstvo svoji činnost.
- ČNB v průběhu roku 2013 konstruktivně ovlivňovala probíhající legislativní proces EU v oblasti finančního trhu a podílela se na úpravách regulačního rámce na domácím trhu. Připravila řadu odborných stanovisek k legislativním návrhům pro Ministerstvo financí a prosazovala stanoviska ČNB na jednáních různých výborů evropských orgánů dohledu. Podílela se na přípravě zákonů v oblasti finančního trhu, připravila řadu vyhlášek a výkladových a metodických stanovisek k aplikaci regulačních požadavků účastníky finančního trhu.
- Pod č. 227/2013 vyšla ve Sbírce zákonů významná novela zákona o České národní bance (účinnost od 17. srpna 2013), která odstranila některé dílčí nedostatky zákona ve vztahu k evropskému právu. Tato novela dále upravila roli ČNB v oblasti finanční stability a makroobezřetnostní politiky, detailněji specifikovala úkoly ČNB týkající se statistiky a výkaznictví, legislativně definovala majetkoprávní postavení ČNB včetně vlastnictví devizových rezerv, zrušila pravomoc ČNB vydávat opatření a ukončila fungování Výboru pro finanční trh. Další drobnější změny zákona o ČNB zpřesňovaly již nevyhovující úpravy zejména v oblasti působení ČNB na kapitálovém trhu a správního řízení.
- Koncem dubna 2013 bankovní rada schválila projekt nového systémového uspořádání pobočkové sítě ČNB založený na snížení počtu poboček ČNB ze sedmi na čtyři. Zachovány budou dvě pobočky v Čechách (Praha a Hradec Králové) a dvě na Moravě (Brno a Ostrava), pobočky Ústí nad Labem, Plzeň a České Budějovice se změní na regionální zastoupení. Projekt bude realizován postupně a má být dokončen v polovině roku 2014.
- V dokumentu „Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou“ ČNB společně s Ministerstvem financí doporučily vládě ČR prozatím nestanovovat cílové datum přijetí eura, a tedy neusilovat v průběhu roku 2014 o vstup do mechanismu ERM II.
- V loňském roce uplynulo 20 let od vzniku ČNB a české měny. K tomuto výročí uspořádala ČNB putovní interaktivní výstavu, určenou zejména pro žáky vyšších ročníků základních škol. Jejím cílem bylo ukázat, jak ČNB pečuje o zdraví a stabilitu české měny. Završením aktivit souvisejících s výročím byl červnový Den otevřených dveří ČNB s podtitulem „Tady už 20 let chráníme českou korunu“.

ÚVODNÍ SLOVO GUVERNÉRA

Rok 2013 byl pro Českou národní banku v několika směrech výjimečný. Nejvýznamnějším opatřením naší měnové politiky se v listopadu staly devizové intervence zaměřené na oslabení kurzu koruny. O důvodech tohoto kroku jsme opakovaně informovali trhy a veřejnost již od listopadu 2012. Právě tehdy snížila ČNB svoji dvoutýdenní repo sazbu na tzv. technickou nulu, čímž vyčerpala možnost uvolňovat měnové podmínky prostřednictvím úrokových sazeb, které jsou naším základním měnověpolitickým nástrojem. Za nejvhodnější nástroj dalšího případného uvolnění měnových podmínek považovala od konce roku 2012 bankovní rada oslabení koruny.

V průběhu celého roku 2013 jsme byli svědky soustavného posilování dezinflačních tlaků pramenících z vnějšího prostředí i z domácí ekonomiky. To vyvolávalo rostoucí potřebu dalšího uvolnění měnových podmínek, a to tím spíše, že slovní intervence proti koruně postupně ztrácely na účinnosti. Prohlubující se dezinflační tendence, které zvyšovaly riziko stále většího podstřelování našeho inflačního cíle, dokonce koncem roku vyústily v nebezpečí vzniku deflace. K deflačním faktorům patřila mimo jiné nejhlubší mezera výstupu od začátku krize, nejnižší růst mezd v soukromých firmách v historii, setrvalý růst nezaměstnanosti, odkládání spotřeby domácností a investic firem, historicky nejnižší hodnoty inflačních očekávání a výrazné snížení cen elektřiny od ledna 2014.

Nebezpečí roztočení recesně deflační spirály bankovní rada v listopadu vyhodnotila jako natolik vysoké, že ČNB vstoupila na devizový trh a oslabila korunu v rozsahu necelých 5 %. Zároveň vyslovila veřejný kurzový závazek, že bude na devizovém trhu intervenovat tak, aby udržovala kurz koruny

vůči euru poblíž hladiny 27 korun za euro tak dlouho, dokud nezíská jistotu, že významně pokleslo riziko podstřelování inflačního cíle ve výši 2 %. Stojí za zmínku, že intervence trvaly pouze několik dní a že poté byl kurz koruny určován výlučně nabídkou a poptávkou.

Cílem oslabení koruny bylo odvrátit riziko deflace, dosáhnout dříve inflačního cíle, napomoci rychlejšímu oživení ekonomiky a opustit dříve hladinu nulových úrokových sazeb, než by tomu bylo, kdybychom k oslabení koruny nepřikročili. Zahájením intervencí se toho na naší měnové politice mnoho nezměnilo. ČNB nadále plnila svůj závazek zabezpečovat cenovou stabilitu, přičemž funkci uvolňování měnových podmínek převzal pouze jiný nástroj než úrokové sazby. Náš cíl se tedy v žádném případě nezměnil, změnil se jen tzv. transmisní kanály využívané pro jeho dosahování.

Na základě statistik zveřejněných od listopadu 2013 můžeme učinit předběžný závěr, že oslabení koruny odvrátilo riziko vzniku deflace, nevedlo k nepřiměřenému růstu cen a napomohlo k neinflačnímu oživení ekonomiky. Ukazuje se, že oslabením koruny ČNB nerozkmitala ekonomické prostředí, jak prohlašovali někteří naši kritici, ale naopak ho ve střednědobém horizontu stabilizovala. Pozorujeme vysokou míru shody skutečného vývoje s našimi výchozími prognózami, ale jsme si vědomi toho, že podrobnou analýzu všech dopadů oslabení koruny bude možno provést až s dostatečným časovým odstupem.

Bankovní sektor se v uplynulém roce vyvíjel bez větších problémů. ČNB však identifikovala četné nedostatky v sektoru družstevních záložen. Kvůli závažným nedostatkům v podnikání odejmula v prosinci Metropolitnímu spořitelnímu družstvu povolení působit jako družstevní záložna a družstvo tak ukončilo svoji činnost.

Rok 2013 byl pro ČNB mimořádný i z jiných než měnověpolitických důvodů. Vstoupili jsme do něj s nejnižším počtem zaměstnanců v historii, který ke konci roku 2012 činil 1 396 osob. Hlavním důvodem snižování počtu zaměstnanců a s tím spojených úspor mzdových nákladů byla reorganizační opatření, kterými jsme navázali na úsporné kroky z předchozích let. Další zeštíhlování naší instituce pokračovalo i v roce 2013. V dubnu jsme se rozhodli přeměnit tři ze sedmi našich poboček na regionální zastoupení. Po skončení všech reorganizačních kroků bude mít ČNB čtyři páteřní pobočky: dvě v Čechách – v Praze a v Hradci Králové – a dvě na Moravě – v Brně a v Ostravě. Tři centrálně řízená regionální zastoupení budou v Českých Budějovicích, v Plzni a v Ústí nad Labem. Ke změnám v pobočkové síti již nazrál čas. Naše analýza činností a potřeb celé ČNB potvrdila, že v důsledku technologických a logistických změn ve zpracování oběživa některé naše pobočky dlouhodobě pracovaly s menším využitím prostor a provozů než v minulosti. K zastarávání pobočkové sítě vybudované v devadesátých letech minulého století přispělo mimo jiné i vyšší využívání bezhotovostních plateb a elektronického bankovníctví. Reorganizací pobočkové sítě, která bude pokračovat i po roce 2013, se dále sníží počet pracovních míst v ČNB a provozní náklady klesnou v řádu desítek milionů korun ročně. Přesto pro naše klienty ve všech regionech zůstane zachována přinejmenším dosavadní úroveň služeb. Změny zároveň umožní i personální posílení v oblasti ochrany spotřebitele na finančním trhu a v dohledu nad finančním trhem. Při hledání nového uplatnění pro bývalé zaměstnance spolupracovala ČNB s magistráty v regionech a uvolněným zaměstnancům jsme poskytli i poradenství.

V roce 2013 jsme si různými způsoby připomněli dvacáté výročí vzniku České národní banky a dvacetiletou úspěšnou existenci české koruny. Ke kulatému výročí ČNB uspořádala putovní interaktivní výstavu nazvanou „20 let chráníme českou korunu“. Výstava mezi listopadem 2012 a červnem 2013 postupně navštívila Ostravu, Brno, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Plzeň, České Budějovice a Prahu. Jejím jádrem byl soubor interaktivních her, při kterých si návštěvníci mohli zábavnou a neotřelou formou vyzkoušet principy řízení peněžního oběhu, udržování inflace na cílové dvouprocentní úrovni nebo dohled nad institucemi finančního trhu. Cílem výstavy bylo podnítit zájem o ekonomické vzdělávání zejména u mladé generace, rozšířit všeobecné povědomí o českých platidlech a jejich ochranných prvcích a přiblížit roli centrální banky v ekonomice.

Při příležitosti dvacátého výročí existence ČNB jsme v únoru zřídili internetové stránky o historii centrálního bankovníctví na českém území. Využili jsme výročí k tomu, abychom se ohlédlí dále do minulosti naší instituce – až do vzniku Československa – a začlenili všechny důležité informace do širšího historického kontextu. Významné milníky z historie centrální banky jsme doprovodili unikátními fotografiemi z našich archivů, z nichž mnohé byly zveřejněny vůbec poprvé.

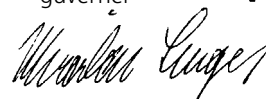
Další připomínkou výročí centrální banky byla konference k 20. výročí ČNB a samostatné české měny uspořádaná Českou národní bankou 7. února. Vydali jsme rovněž pamětní stříbrnou dvousetkorunovou minci. Ta se stala výjimečnou tím, že byla vůbec první mincí věnovanou české koruně, vůbec poprvé je na ní vyobrazena budova centrální banky a poprvé ji prostřednictvím internetového hlasování vybírala veřejnost.

Po třech letech – a v dvacetileté historii ČNB teprve popáté – jsme 8. června uspořádali Den otevřených dveří. Tato akce již tradičně vzbudila velký zájem veřejnosti, když budovu centrální banky prošlo rekordních téměř 6 tisíc návštěvníků.

Za zmínku rovněž stojí, že po červnových povodních jsme mezi zaměstnanci uspořádali sbírku na podporu postižených oblastí. Vybrali jsme přes 690 tisíc korun a tyto prostředky byly poslány městům Mělníku a Ústí nad Labem a obecně prospěšné společnosti Člověk v tísni.

Miroslav Singer

guvernér

Korunou platíme od roku 1892, kdy měnovou reformou císaře Františka Josefa I. nahradila rakouskou měnu měna korunová a zlatý s dílčí jednotkou krejcarem nahradila koruna s halěrem. U tohoto názvu setrvalo Československo jako jediný nástupnický stát rakousko-uherské monarchie a v současné době jej má jen Česká republika. Na začátku 20. let sice vznikla řada návrhů na nový název československé peněžní jednotky, ale koruna všechny změny přečkala. Mohli jsme dnes platit franky, sokoly, rašiny, řepami i káňaty... Motiv rubové strany korunové mince, který se stal symbolem české měny, vzešel ze zadání Státní banky československé na vytvoření nové korunové mince. Z řady návrhů vyšel vítězně jednoduchý, ale působivý motiv královské koruny.

“

”

1

BANKOVNÍ RADA

BANKOVNÍ RADA

Bankovní rada – složení k 31. 12. 2013

Pavel Řežábek, Eva Zamrazilová, Lubomír Lízal,
Vladimír Tomšík, Miroslav Singer, Mojmír Hampl, Kamil Janáček

Bankovní rada je nejvyšším řídicím orgánem České národní banky. Je sedmičlenná, jejími členy jsou guvernér, dva viceguvernéři a další čtyři členové bankovní rady. Členy bankovní rady jmenuje a odvolává prezident republiky. Členové bankovní rady jsou jmenováni na dobu 6 roků. Nikdo nesmí zastávat funkci člena bankovní rady více než dvakrát.

S členstvím v bankovní radě ČNB je neslučitelná funkce člena zákonodárního sboru, člena vlády a členství v řídicích, dozorčích a kontrolních orgánech jiných bank a podnikatelských subjektů a výkon samostatné výdělečné činnosti s výjimkou činnosti vědecké, literární, publicistické, umělecké a pedagogické a s výjimkou správy vlastního majetku. Členství v bankovní radě ČNB je dále neslučitelné s jakoukoliv činností, která může způsobit střet zájmů mezi prováděním této činnosti a členstvím v bankovní radě.

Bankovní rada určuje měnovou a makroobezřetnostní politiku a nástroje pro jejich uskutečňování, rozhoduje o zásadních opatřeních měnové a makroobezřetnostní politiky a stanoví zásady obchodů, které ČNB provádí. Rozhoduje o zásadních opatřeních týkajících se dohledu nad finančním trhem a hotovostního i bezhotovostního peněžního oběhu. Stanoví strategii rozvoje ČNB, schvaluje koncepce činnosti v jednotlivých oblastech působnosti banky a pravidla pro zapojení ČNB do aktivit EU, Evropského systému centrálních bank (ESCB) a Evropské rady pro systémová rizika (ESRB) a spolupráci s mezinárodními finančními institucemi. Rozhoduje o organizačním uspořádání ČNB a o vymezení pravomocí a odpovědností organizačních útvarů ústředí a poboček. Schvaluje rozpočet a zásady finančního hospodaření ČNB.

Jednání bankovní rady předsedá guvernér, v jeho nepřítomnosti jím pověřený viceguvernér. Bankovní rada přijímá svá rozhodnutí prostou většinou hlasů.

Dvoukorunu, stejně jako korunu, navrhla první dáma českého medailérství, akademická sochařka Jarmila Truhlíková-Spěváková. Na rubové straně je ztvárněn gombík, velkomoravský šperk připomínající tuto významnou epochu našich dějin. V zájmu lepší rozlišitelnosti jednotlivých nominálních hodnot i osobami nevidomými a slabozrakými mají hodnoty začínající číslicí 1 hranu vroubkovanou, číslicí 5 hranu hladkou a hodnoty začínající číslicí 2 jsou vícehranné. Dvoukoruna má 11 zaoblených hran, aby nebránila pohybu v mincovních automatech.

2

**ČNB
V ROCE
2013**

MĚNOVÁ POLITIKA A STATISTIKA

I MĚNOVÁ POLITIKA A EKONOMICKÝ VÝVOJ

Hlavním úkolem měnové politiky ČNB stanoveným zákonem o ČNB je udržování cenové stability. Toho od ledna 1998 ČNB dosahuje v režimu cílování inflace, v němž se snaží udržet inflaci poblíž předem vyhlášeného cíle. Počínaje rokem 2010 ČNB cíluje meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen ve výši 2 % s tolerančním pásmem ± 1 procentní bod.

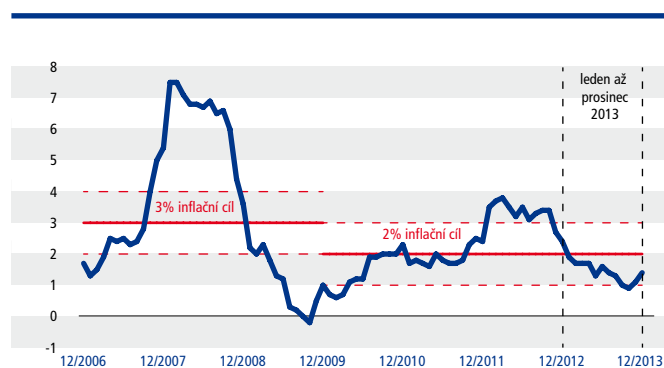
Česká ekonomika vstoupila do roku 2013 v nelehké situaci. V předchozím roce došlo k jejímu poklesu, narůstala nezaměstnanost, snižovaly se příjmy a spotřeba domácností i zisky a investice firem. Výhledy inflace bez prvotních dopadů změn daní se snížily pod cíl. ČNB reagovala na tento nepříznivý vývoj tím, že již v průběhu roku 2012 zcela využila možnosti svého hlavního měnověpolitického nástroje, když postupně snížila úrokové sazby na technickou nulu (0,05 %). Spolu s poklesem úrokových sazeb na technicky nulovou úroveň se ČNB na podzim roku 2012 zavázala, že na této hladině budou úrokové sazby ponechány v delším horizontu, dokud nedojde k výraznému nárůstu inflačních tlaků. Zároveň již na podzim 2012 sdělila, že je připravena použít další nástroje, bude-li třeba více uvolnit měnovou politiku. Současně oznámila, že pro Českou republiku, která je malou otevřenou ekonomikou s dlouhodobým přebytkem likvidity v bankovním sektoru, je nejvhodnějším dalším nástrojem měnový kurz.

Již samotné prohlášení ČNB, že je připravena použít kurz k uvolnění měnové politiky, vedlo koncem roku 2012 a začátkem roku 2013 k oslabení a následně stabilizaci kurzu koruny, což zbrzdilo dezinflační tendence a pomáhalo ekonomice překonat její vleklou recesi. V průběhu roku 2013 se však postupně ukázalo, že hospodářská recese a útlum na trhu práce odeznívají jen velmi pomalu a jejich protiinflační dopady vedou spolu s poklesem cen surovin a energií k dalšímu snižování inflace.

Na začátku loňského roku inflace poklesla mírně pod 2% cíl ČNB, vlivem zvýšení nepřímých daní (zejména obou sazeb daně z přidané hodnoty) se však držela v jeho blízkosti. Jádrová inflace (tzv. korigovaná inflace bez pohonných hmot) byla přitom nadále záporná. Údaje o domácí ekonomické aktivitě naznačovaly pokračující pokles české ekonomiky na přelomu let 2012 a 2013, ekonomika se však měla dle tehdejších výhledů v návaznosti na počínající zahraniční oživení stabilizovat a postupně se navracet k růstu. Prognóza ze začátku roku tak

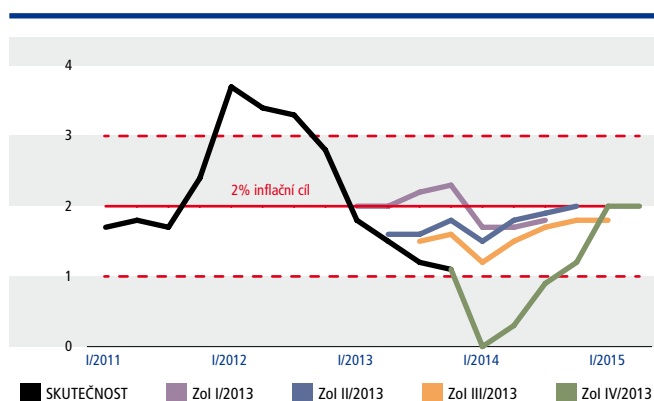
Plnění inflačního cíle

(v %)

Prognózy inflace

(v %)

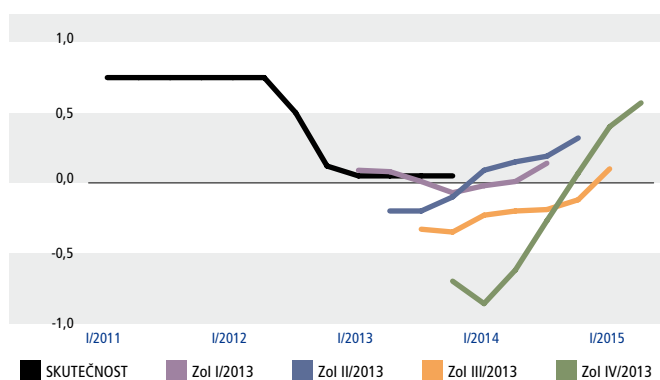
předpokládala, že se inflace bude v letech 2013 i 2014 pohybovat v blízkosti cíle a že k tomuto vývoji bude dostačovat ponechání měnověpolitických úrokových sazeb na technicky nulové úrovni až do konce roku 2014.

Pokračující pokles celkové i jádrové inflace spolu s prohlubující se ekonomickou recesí však vedl v jarní prognóze (Zpráva o inflaci II/2013) ke zhoršení výhledů a k tomu, že poprvé v historii prognóza ukazovala na potřebu hypoteticky záporných měnověpolitických úrokových sazeb. Souběžně došlo k oslabení kurzu koruny. V něm se odrazil jak nepříznivý vývoj české ekonomiky, tak i komunikace ČNB vedená v duchu, že centrální banka je i nadále připravena použít devizové intervence v případě potřeby dalšího uvolnění měnové politiky. Slabší kurz koruny tak v té době do jisté míry kompenzoval nemožnost poklesu úrokových sazeb do záporných hodnot.

V letní prognóze (Zpráva o inflaci III/2013) byl dále snížen výhled inflace i ekonomického růstu v roce 2013. To spolu se snížením výhledu zahraničních úrokových sazeb vedlo k prohloubení potřeby hypotetického poklesu domácích měnověpolitických úrokových sazeb do výrazně záporných hodnot. Značně tak narostlo riziko, že bez dalšího uvolnění měnové politiky hrozí české ekonomice pád do deflace včetně všech jejích nepříznivých doprovodných jevů. V reakci na tuto prognózu a na nemožnost poklesu úrokových sazeb do záporných hodnot bankovní rada ČNB konstatovala, že se dále zvyšuje pravděpodobnost zahájení devizových intervencí za účelem dalšího uvolnění měnové politiky, o jejichž použití poprvé hlasovala na svém jednání počátkem srpna a opětovně i v září.

Tyto úvahy získaly nový výrazný impulz na podzim. Pokračující pokles inflace v České republice i v eurozóně, výhled klesajících regulovaných cen, historicky nejnižší růst mezd v podnikatelské sféře a rekordně vysoká nezaměstnanost znamenaly, že podzimní prognóza ČNB (Zpráva o inflaci IV/2013) zvýraznila nutnost uvolnění měnové politiky. Hypotetický pokles měnověpolitických sazeb do záporných hodnot dosahoval téměř jednoho procentního bodu. Z tohoto důvodu byl současně se základním scénářem prognózy zpracován i alternativní scénář, předpokládající použití měnového kurzu jako dalšího nástroje měnové politiky. Dle tohoto scénáře by oslabení kurzu koruny k hodnotám poblíž 27 korun za euro přineslo potřebné uvolnění měnové politiky, snížilo riziko deflace, urychlilo návrat inflace k cíli a podpořilo oživení ekonomické aktivity v roce 2014. Naopak nečinnost měnové politiky by dle provedených analýz vyústila v posílení kurzu koruny a podniky i domácnosti by dále odkládaly svou spotřebu a investice, takže počínající oživení by se zbrzdilo či úplně zastavilo. Hrozil by pád do deflace, tj. do setrvalého poklesu cenové hladiny, a česká ekonomika by se mohla ocitnout v začarovaném kruhu, nazývaném deflačně-recesní spirála.

Prognózy měnověpolitických úrokových sazeb 2T repo (v %)

2. ČNB V ROCE 2013

Naplnění tohoto rizika bylo potřeba rozhodným způsobem zabránit. Bankovní rada proto na základě podzimní prognózy a doprovodných analýz rozhodla na svém listopadovém zasedání začít používat kurz koruny jako další nástroj uvolňování měnových podmínek. Veřejně deklarovala, že ČNB bude intervenovat na devizovém trhu na oslabení kurzu koruny tak, aby udržovala kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 korun za euro. Dala přitom najevo svoji odhodlanost intervenovat v takovém objemu a tak dlouho, jak bude potřeba k dosažení požadované hodnoty měnového kurzu a tím k hladkému plnění jejího inflačního cíle v budoucnosti.

Ihned po oznámení rozhodnutí zahájit intervence a tím dále uvolnit měnovou politiku došlo ke skokovému oslabení kurzu koruny až téměř k hranici 27 korun za euro. ČNB přitom byla na devizovém trhu reálně přítomna jen v prvních dnech po rozhodnutí bankovní rady, neboť kurz koruny záhy hladinu 27 korun za euro překonal a již bez zásahů centrální banky se stabilizoval na mírně slabší úrovni, což je v souladu se skutečností, že uvedený kurzový závazek byl formulován jako jednostranný. To znamená, že ČNB vyjádřila připravenost bránit přílišnému posílení kurzu koruny pod úroveň 27 korun za euro svými intervencemi na devizovém trhu, tj. prodejem korun a nákupem cizích měn. Na slabší straně hladiny 27 korun za euro nechává ČNB kurz koruny plavat dle vývoje nabídky a poptávky na devizovém trhu. Bezprostředně po zahájení intervencí začala ČNB intenzivně komunikovat vůči laické i odborné veřejnosti důvody a přínosy tohoto kroku, a to jak formou mediálních a jiných veřejných vystoupení a prezentací představitelů ČNB, tak prostřednictvím článků a textů publikovaných autory z ČNB v nejrůznějších periodikách a na webu ČNB.

Kurz koruny vůči euru

Díky oslabení měnového kurzu vzroste cenová konkurenceschopnost českých vývozců. Slabší kurz současně podpoří poptávku po zboží domácího původu i na českém trhu. Domácnosti a firmy uvidí, že se nevyplatí čekat na další pokles cen, a část domácností (zejména středně- a vysokopříjmových) a firem začne více spotřebovávat a investovat. Českým firmám vzroste odbyt, prodlouží svým pracovníkům pracovní dobu a posléze zvýší i jejich počet a platové ohodnocení. Vyšší příjmy a spotřeba domácností, stejně jako zisky a investice podniků, předznamenávají vyšší daňový výnos pro veřejné rozpočty. Hlavním přínosem pro občany je větší jistota udržení stávajícího zaměstnání či vyšší šance nalézt nové. Uvedené příznivé dopady oslabení kurzu přijdou v průběhu roku 2014, kdy díky uvolnění měnové politiky česká ekonomika poroste o více než jeden procentní bod rychleji, než by rostla bez tohoto zákroku. Vyjádřeno jinak, česká ekonomika reálně vyprodukuje díky oslabení koruny v letošním roce o zhruba 40 mld. Kč více zboží a služeb (v součtu s rokem 2015 činí přínos oslabení kurzu dokonce 65 mld. Kč) a na trhu práce bude k dispozici o zhruba 35 tisíc pracovních míst více, než kdyby ČNB nezasáhla. Současně bude zachováno nízkoinflační prostředí, kdy i přes oslabení kurzu koruny bude míra inflace v roce 2014 zřejmě druhou nejnižší za posledních deset let.

Bezprostřední vliv oslabeného kurzu byl patrný ve vývoji inflace a HDP již v závěru roku 2013 a na počátku roku 2014. Inflace dle očekávání ČNB v lednu 2014 klesla na velmi nízké, avšak kladné hodnoty, přičemž dle prognózy by měla postupně zrychlovat a v závěru roku se již vrátí k 2% cíli. Hrozba pádu do deflace tak byla odvrácena. Oslabení kurzu koruny zároveň pozitivně ovlivnilo vývoj HDP v závěru roku 2013, když domácnosti a zřejmě částečně i firmy uspíšily své výdaje na spotřebu a investice. Režim používání kurzu jako nástroje měnové politiky bude dle komunikace bankovní rady z počátku února 2014 pokračovat přinejmenším do začátku roku 2015.

Podrobnější informace o ekonomickém vývoji a provádění měnové politiky lze najít v pravidelných čtvrtletních Zprávách o inflaci, které jsou dostupné na webové stránce ČNB v části „Měnová politika > Zprávy o inflaci“.

Ke konci roku 2013 připravila ČNB ve spolupráci s Ministerstvem financí pro vládu ČR pravidelný materiál „Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou“. Tento dokument, který je k dispozici na webových stránkách ČNB, vedl k doporučení pro vládu prozatím nestanovovat cílové datum přijetí eura, a tedy neusilovat v průběhu roku 2014 o vstup do kurzového mechanismu ERM II. V pozadí tohoto doporučení je celá řada důvodů. V souvislosti s fiskálními a dalšími makroekonomickými problémy v eurozóně probíhají významné institucionální změny v jejím fungování, které zásadním způsobem mění podmínky a závazky plynoucí z případného členství České republiky v měnové unii. Z hlediska vlastní připravenosti České republiky na přijetí eura je nutno zejména zvýšit pružnost trhu práce, odstranit některé přetrvávající administrativní překážky v podnikání a po oživení ekonomické aktivity dokončit proces snižování schodků sektoru vládních institucí ke střednědobému rozpočtovému cíli spolu se zajištěním dlouhodobé udržitelnosti veřejných rozpočtů.

I STATISTIKA

Statistika ČNB plnila i nadále svoji roli spočívající jednak v poskytování kvalitní datové základny pro analytické účely ekonomické obci a jednak v informování veřejnosti. Rovněž pravidelně zasílala statistické informace evropským a mezinárodním institucím.

Na poli metodickém dominovala příprava na implementaci nových mezinárodních statistických standardů, především Evropského systému národních účtů 2010 (ESA 2010) a 6. Manuálu platební bilance Mezinárodního měnového fondu (BPM6). ECB k tomu dokončila tři novely svých nařízení pro měnovou a finanční statistiku. Konkrétně se jednalo o nařízení o rozvaze sektoru měnových finančních institucí, o statistice úrokových sazeb uplatňovaných měnovými finančními institucemi a o statistice aktiv a pasiv investičních fondů. Požadavky vyplývající z nových standardů a nařízení se promítly do prováděcích vyhlášek, které mají nyní silnější oporu ve schválené novele zákona o ČNB. Úpravy se týkaly vyhlášky č. 346/2013 Sb. o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance a vyhlášky č. 314/2013 Sb. o předkládání výkazů České národní bance osobami, které náleží do sektoru finančních institucí. V roce 2013 vstoupilo rovněž v platnost nové nařízení ECB o statistice platebního styku. Na základě požadavků formulovaných v tomto nařízení byl připraven návrh výkaznictví, který se v roce 2014 promítne do národní legislativy a zavede tak příslušný sběr dat od tzv. poskytovatelů platebních služeb v ČR. Nová legislativa vytváří rámec pro nové standardy, které budou koordinovaně v zemích EU implementovány ve druhé polovině roku 2014.

Vzhledem k návaznosti statistik ČNB a Českého statistického úřadu (ČSÚ) spolu obě instituce v metodické oblasti úzce spolupracují. Obdobně probíhá i metodická příprava na evropské úrovni, a to ve spolupráci mezi Evropským statistickým systémem a Evropským systémem centrálních bank jako dvěma hlavními evropskými statistickými producenty, což se odráží i v jejím institucionálním uspořádání. Nově vzniklo tzv. Evropské statistické fórum s paritním zastoupením obou systémů na nejvyšší statistické úrovni. Pro ČNB a ČSÚ to je de facto potvrzení dosavadní velmi dobré spolupráce, která je již řadu let i formálně ukotvena vzájemnou dohodou.

Novým fenoménem posledních let na úrovni EU vyplývajícím z finanční krize je propojování sběru a využívání informací mezi statistikou, dohledem nad finančním trhem a finanční stabilitou. Jakkoliv v České republice došlo k integraci dohledu nad finančním trhem a jeho umístění do ČNB již před osmi lety, nové uspořádání na evropské úrovni vyžaduje řadu úprav i v ČNB, zejména v toku informací a přizpůsobení formátů jejich zaslání.

Při kompilaci jednotlivých statistik se průběžně přihlíží k zátěži respondentů. Sběry podkladových informací od respondentů se stále více orientují na primární data, ze kterých lze skládat různé agregace bez dodatečných požadavků na respondenty, a dále rovněž na administrativní zdroje dat. V průběhu roku 2013 se tak zvýšilo využívání dat z Centrálního systému účetních informací státu (státní pokladna). Tyto údaje byly mj. nově využity při zpracování Zprávy o kvalitě vládní finanční statistiky ECB, která byla pro ČR a další země EU mimo eurozónu poprvé zpracována za rok 2013. Jejím cílem je posílit odpovědnost národních centrálních bank za monitorování a aktivní podporu zvyšování kvality národních dat v oblasti vládní finanční statistiky.

Propojování sběrů podkladových dat pro statistiku, finanční stabilitu i dohled nad finančním trhem na evropské i národní úrovni zvyšuje požadavky na kvalitu sbíraných dat. Z tohoto důvodu začalo v ČNB vznikat zadání pro nový sběrný systém dat, který by požadavky efektivně pokrýval.

FINANČNÍ STABILITA

Péče o finanční stabilitu a o bezpečné fungování finančního systému v České republice patří mezi hlavní cíle ČNB. ČNB označuje za finanční stabilitu situaci, kdy finanční systém plní své funkce bez závažných poruch a nežádoucích důsledků pro současný i budoucí vývoj ekonomiky jako celku a zároveň vykazuje vysokou míru odolnosti vůči šokům.

Důležitou událostí v roce 2013 z pohledu finanční stability bylo posílení mandátu ČNB v oblasti finanční stability a makrobezpečnostní politiky v rámci novelizace zákona o ČNB. Zákon zmocňuje ČNB k vytváření vpředhledící makrobezpečnostní politiky, která zahrnuje identifikaci a monitorování rizik, jimž finanční systém čelí. Předcházením vzniku nebo snižováním těchto rizik tak ČNB prostřednictvím svých pravomocí přispívá k odolnosti finančního systému a udržení finanční stability. Definování mandátu makrobezpečnostní autority je rovněž v souladu s požadavky Evropské rady pro systémová rizika (ESRB) v této oblasti.

Možnosti makrobezpečnostní politiky ČNB v dalších letech významně zvýší nová regulatorní pravidla pro sektor úvěrových institucí CRD IV/CRR, která byla na úrovni EU přijata v polovině roku 2013. ČNB následně informovala úvěrové instituce, jaký přístup ke kapitálovým rezervám podle těchto nových pravidel bude uplatňovat poté, co budou implementována do české legislativy.

Základním prostředkem pro veřejnou komunikaci vývoje v oblasti finanční stability je Zpráva o finanční stabilitě. Tu zveřejňuje ČNB na své webové stránce v části „Finanční stabilita > Zprávy o finanční stabilitě“ a o jejím obsahu informuje také prostřednictvím tiskové konference guvernéra a odborného semináře pro veřejnost. Ze zákona ji předkládá Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Cílem Zprávy o finanční stabilitě je v první řadě identifikovat nová rizika plynoucí z domácího ekonomického vývoje či ze situace v zahraničí. Druhým klíčovým cílem je posouzení schopnosti domácího finančního systému odolat dopadům nepříznivých ekonomických šoků prostřednictvím zátěžových testů bank, pojišťoven a penzijních fondů. Zpráva o finanční stabilitě 2012/2013 vydaná v červnu 2013 obdobně jako v předchozích letech hodnotila odolnost českého finančního systému jako vysokou a za hlavní rizikový scénář označila pokles ekonomické aktivity a s ním spojený potenciální růst úvěrového rizika. Zpráva obdobně jako v minulém roce zahrnovala kapitulu, která shrnuje rizika pro finanční stabilitu a obsahuje doporučení pro makrobezpečnostní politiku.

Interně se v ČNB analýzy rizik pro finanční stabilitu a návrhy makrobezpečnostních politik projednávají na pravidelných jednáních o otázkách finanční stability. Na evropské úrovni se guvernéra a další člen bankovní rady ČNB aktivně účastní pravidelných jednání Generální rady ESRB. Experti ČNB pak působí v Poradním technickém výboru (ATC) a jeho pracovních skupinách. ČNB rovněž působí v regionální konzultativní skupině Rady pro finanční stabilitu (Financial Stability Board) zřízené skupinou G20.

DOHLED NAD FINANČNÍM TRHEM

ČNB je podle zákona orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem. V rozsahu stanoveném právními předpisy provádí dohled nad osobami působícími na finančním trhu, stanovuje pravidla s cílem ochránit stabilitu finančního systému, systematicky reguluje, dohlíží a případně postihuje nedodržování stanovených pravidel. Je součástí Evropského systému dohledu nad finančními trhy a spolupracuje s Evropskou radou pro systémová rizika a evropskými orgány dohledu nad finančními trhy. O výkonu dohledu nad finančním trhem informuje podrobně ve své pravidelné roční Zprávě o výkonu dohledu nad finančním trhem, blíže viz webová stránka ČNB v části „Dohled a regulace > Souhrnné informace o finančním sektoru > Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem“.

II REGULACE FINANČNÍHO TRHU

Nové regulatorní iniciativy týkající se finančního trhu zpravidla navazují na legislativní změny v rámci evropského práva. ČNB se v průběhu roku 2013 snažila konstruktivně ovlivňovat probíhající legislativní proces EU v oblasti finančního trhu a podílela se na úpravách regulatorního rámce v ČR. Spolupracovala zejména s Ministerstvem financí při přípravě návrhů zákonných úprav v oblasti finančního trhu a dalších zákonů upravujících podnikání finančních institucí a dalších osob podléhajících regulaci a dohledu. ČNB dále připravila řadu vyhlášek a výkladových a metodických stanovisek k aplikaci regulatorních požadavků účastníky finančního trhu.

Zásadní legislativní změnu představovalo přijetí zákona o investičních společnostech a fondech, jenž zahrnuje transpozici směrnice o správcích alternativních investičních fondů do českého právního řádu a celkově reviduje dosavadní úpravu kolektivního investování, včetně terminologie a rozšíření druhů investičních fondů. Podstatnou změnu ve výkonu dohledu přinesla novela zákona o ČNB, která v části dohledu nad finančním trhem mimo jiné nově upravuje úkoly ČNB v oblasti makroobezřetnostní politiky. Zásadní změnu pro sektor znamenal nový zákon o směnářenské činnosti zahrnující nové regulatorní a dohledové požadavky poskytování směnářenských služeb, např. pokud jde o kurzovní lístek.

II EVROPSKÁ REGULACE

V roce 2013 pokračovaly na úrovni Evropské komise, Rady a Evropského parlamentu intenzivní práce na nových předpisech upravujících regulaci finančního trhu. ČNB k nim průběžně zpracovávala stanoviska a její zástupci ve výborech a pracovních skupinách aktivně prosazovali pozice ČNB.

Jednalo se zejména o projednávání návrhu směrnice a nařízení o kapitálových požadavcích (CRD IV, CRR), kde formální proces přijetí v červnu 2013 završilo hlasování Evropského parlamentu a schválení v Radě. ČNB uplatňovala opakovaně své výhrady k návrhům, které se týkaly krizového managementu, výkaznictví v oblasti likvidity, omezování pravomocí hostitelských orgánů dohledu a doplňování požadavků na zpracování technických standardů.

Pozornost ČNB věnovala rovněž projednávání návrhu směrnice o ozdravení a restrukturalizaci úvěrových institucí a obchodníků s cennými papíry (BRRD), kde se její připomínky týkaly zejména navrhovaného přenosu pravomocí z národních orgánů dohledu na EBA a na domovské

orgány dohledu, finanční podpory v rámci finanční skupiny a upřednostnění skupinového zájmu, sdílení nákladů na financování restrukturalizace, povinné záruky za půjčky přijaté v souvislosti s restrukturalizací na úrovni skupiny a povinného zapojení fondů pojištění vkladů do financování restrukturalizací.

V říjnu 2013 bylo schváleno nařízení o jednotném systému dohledu (SSM), kterým se ECB svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi. Došlo tak k přijetí prvního kroku k ustavení tzv. bankovní unie členských států eurozóny otevřené účasti dalších členských států. ECB převezme jí svěřené úkoly a dohledové pravomoci v listopadu 2014 poté, co bude provedeno důkladné zhodnocení finanční situace významných bank v zúčastněných členských státech a bude dokončena příprava na výkon obezřetnostního dohledu v ECB.

V červenci 2013 uveřejnila Komise návrh nařízení o jednotném restrukturalizačním mechanismu (SRM), kterým se stanoví jednotná pravidla a postupy pro řešení problémů úvěrových institucí a obchodníků s cennými papíry. Přípomínky ČNB k tomuto druhému pilíři bankovní unie se týkaly zejména otázky právního základu pro vznik SRM, procesu řízení a rozhodování v rámci tohoto mechanismu a také otázky postavení mezi zúčastněnými a nezúčastněnými členskými státy unie. ČNB se po celou dobu projednávání zasazovala o omezení rizik plynoucích z nařízení pro stabilitu českého finančního systému a o dodržení principu subsidiarity ve vztahu k pravomocem národních orgánů. V závěru roku 2013 se ministři financí EU dohodli na finálním znění obecného přístupu k tomuto nařízení a bylo zahájeno vyjednávání s Evropským parlamentem.

II MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Rostoucí objem legislativních návrhů Evropské komise značně rozšířil oblast činnosti evropských orgánů dohledu nad finančním trhem, Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA), Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA), Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) a Evropské rady pro systémová rizika (ESRB). V důsledku dluhové a bankovní krize v některých zemích eurozóny pokračovaly práce na institucionální a strukturální změně ve výkonu dohledu nad bankovním sektorem EU včetně zahájení příprav na případnou restrukturalizaci bank.

Zástupci ČNB se aktivně podíleli na činnosti orgánů dohledu EBA, ESMA i EIOPA, a to na úrovni rady orgánů dohledu, stálých výborů a i v řadě pracovních skupin. Experti ČNB zpracovali množství analýz a stanovisek jak k materiálům předkládaným na ústní jednání, tak k dokumentům, které sekretariáty evropských institucí zaslaly ke schválení v rámci písemných procedur. ČNB se dále zapojila do činnosti pracovních skupin Společného výboru evropských orgánů dohledu nad finančním trhem, podílela se na činnosti ESRB a její zástupci působili i ve strukturách Evropské centrální banky v rámci Výboru pro finanční stabilitu (FSC) a Výboru pro platební a vypořádací systémy (PSSC).

Mezi významné aktivity v roce 2013 patřila účast na jednání či spolupráce s příslušnými gestory v rámci agendy Rady ECOFIN a jejích struktur, kterými jsou Hospodářský a finanční výbor, Výbor pro finanční služby nebo pracovní skupiny Rady. V případě dalších mezinárodních institucí a asociací se ČNB zapojila mj. do aktivit Výboru pro finanční trhy OECD, Basilejského výboru pro bankovní dohled, Mezinárodní organizace dohledů nad penzijními fondy (IOPS) a Mezinárodní organizace sdružující komise pro cenné papíry (IOSCO).

II LICENČNÍ, SCHVALOVACÍ A POVOLOVACÍ ČINNOSTI V OBLASTI FINANČNÍHO TRHU

ČNB jako orgán dohledu nad finančním trhem vydává povolení k činnosti (licence) většině subjektů poskytujících služby na finančním trhu a v této souvislosti vydává i jiná povolení či souhlasy, mezi které patří například schvalování prospektu cenného papíru či souhlas s uveřejněním nabídky převzetí. V těchto případech vystupuje ČNB jako správní orgán.

V roce 2013 nebyla udělena žádná nová bankovní licence, dohledu ČNB tedy podléhal nezměněný počet 23 tuzemských bank. Ke změnám počtu subjektů došlo u poboček zahraničních bank a družstevních záložen. Na základě rozhodnutí ČNB o odnětí povolení k činnosti ukončilo svou činnost Metropolitní spořitelní družstvo.

Dohledu ČNB ke konci roku 2013 podléhalo 33 tuzemských pojišťoven (bez České kanceláře pojistitelů), jedna zajišťovna a v omezeném rozsahu rovněž 18 poboček zahraničních pojišťoven.

V oblasti kolektivního investování mělo na licenční činnost ČNB vliv nahrazení zákona o kolektivním investování zákonem o investičních společnostech a investičních fondech. V rámci této změny vznikly mimo jiné některé nové kategorie subjektů.

V sektoru poskytovatelů platebních služeb a vydavatelů elektronických peněz ČNB v průběhu roku 2013 jedno povolení k činnosti platební instituce udělila a jedno povolení (na vlastní žádost subjektu) odňala.

V oblasti emisí cenných papírů a regulovaných trhů byly v roce 2013 k obchodování na regulovaném trhu nově přijaty cenné papíry pěti emitentů, cenné papíry šesti emitentů byly naopak vyřazeny. V průběhu roku byla provedena formální a obsahová kontrola pravidelně uveřejňovaných zpráv (výroční, pololetní, mezitímní zprávy) a současně probíhal průběžný dohled nad plněním povinností emitentů kótovaných cenných papírů a souvisejících osob.

Statistika vedených správních řízení v roce 2013	Počty správních řízení přecházejících z roku 2012	Počty správních řízení zahájených v roce 2013	Počty pravomocně ukončených správních řízení
Úvěrové instituce	11	46	44
Sektor pojišťoven	12	70	73
Penzijní společnosti a fondy	9	39	43
Akreditované osoby	12	5	17
Sektor investičních společností a investičních fondů	22	113	127
Sektor poskytovatelů investičních služeb	57	699	751
Platební instituce	1	3	2
Instituce elektronických peněz	1	1	1
Zpracovatelé tuzemských bankovek a mincí	0	1	1
Emise cenných papírů a regulované trhy	1	44	41

II VÝKON DOHLEDU NAD FINANČNÍM TRHEM

V rámci dohledu na dálku ČNB průběžně sleduje činnosti a hospodaření jednotlivých subjektů finančního trhu a vyhodnocuje vývoj trhu jako celku i jeho dílčích segmentů. Mezi základní vykonávané činnosti dohledu na dálku patří kontrola dodržování příslušných právních předpisů, kontrola dodržování pravidel obezřetného podnikání, pravidelné vyhodnocování finanční situace jednotlivých regulovaných subjektů a kontrola pravidel odborné péče.

V rámci výkonu dohledu nad bankami, který zahrnuje dohled nad bankami, stavebními spořitelny, družstevními záložnami a v omezené míře rovněž nad pobočkami zahraničních bank, věnovala ČNB kvůli přetrvávajícím problémům ve světové ekonomice pozornost zejména vývoji kvality úvěrových portfolií, tvorbě opravných položek, dostatečnosti kapitálu ke krytí případných ztrát, likviditě a celkovému hospodaření bank. Pokračoval rovněž mimořádný monitoring aktuální situace stavebních spořitelny v souvislosti se změnami podmínek stavebního spoření. ČNB provedla pravidelné pololetní zátěžové testování úvěrových portfolií bank, které hodnotilo odolnost bank vůči nepříznivému ekonomickému vývoji.

Vzhledem k četným identifikovaným nedostatkům v sektoru družstevních záložen se dohled zaměřuje zejména na oblast kategorizace úvěrového portfolia, dostatečnost tvorby opravných položek, financování ekonomicky spjatých skupin, dodržování regulačních limitů a původ kapitálu družstevních záložen. V prosinci 2013 odejmula ČNB Metropolitnímu spořitelnímu družstvu (MSD) povolení působit jako družstevní záložna. Důvodem byly závažné nedostatky v podnikání této družstevní záložny, které poškozovaly zájmy jejich vkladatelů a významným způsobem ohrožovaly její bezpečnost a stabilitu.

Základem dohledu na dálku nad pojišťovny je pravidelné vyhodnocování finanční situace pojišťoven, včetně dodržování pravidel obezřetného podnikání. Ekonomické a pojistně-technické ukazatele jsou vyhodnocovány na základě pravidelně předkládaných výkazů. K indikaci změn finanční situace pojišťoven se využívá systém včasného varování, který na základě finančních ukazatelů čtvrtletně vyhodnocuje aktuální trend vývoje pojišťoven a umožňuje identifikovat potenciální slabiny jejich hospodaření. V roce 2013 dohled mimo jiné pokračoval ve vyhodnocování dostatečnosti pojistného v pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z provozu vozidla, dále se zabýval solventností pozicí některých pojišťoven a monitoroval aspekty jejich činnosti v prostředí nízkých úrokových sazeb. Proběhlo další kolo zátěžových testů vybraných pojišťoven, které potvrdilo, že sektor pojišťoven jako celek je dostatečně kapitálově vybavený a odolný vůči významným změnám rizikových faktorů.

V oblasti penzijních společností a jimi obhospodařovaných fondů se dohled zaměřil zejména na jejich hospodaření, plnění pravidel v oblasti odborné péče a dodržování regulačních limitů. Pozornost dohledu odborné péče se v oblasti důchodového spoření a doplňkového penzijního spoření soustřeďovala na problematiku týkající se zániku penzijního připojištění v souvislosti se žádostí účastníků o výplatu dávky.

V sektoru obchodníků s CP se průběžně vyhodnocovalo plnění informační povinnosti spolu s plněním povinnosti uveřejňování informací. Proběhla kontrola plnění limitů angažovanosti a dále kontrola výpočtu kapitálové přiměřenosti a výše příspěvků do garančního fondu.

II SANKČNÍ ČINNOST

Sankční činnost spočívala v roce 2013 především v prošetřování podnětů k zahájení správních řízení, v rozhodování o zahájení správního řízení či o odložení věci a ve vedení správních řízení v prvním stupni, ve kterých byly uloženy pokuty, opatření k nápravě či odňata povolení k činnosti a rušeny registrace. Kromě vedení správních řízení s dohlíženými subjekty jsou v sektorech finančního trhu, kde právní úprava umožňuje postihovat i neoprávněné podnikání, vedena správní řízení se subjekty, které poskytují na finančním trhu služby bez příslušného povolení. Výroky pravomocných rozhodnutí z oblasti kapitálového trhu jsou zveřejněny na webových stránkách ČNB v části „Dohled > Výkon dohledu > Pravomocná rozhodnutí“. Sankční opatření uložená pojišťovacím zprostředkovatelům se zapisují do Registru pojišťovacích zprostředkovatelů.

Statistika vedených sankčních správních řízení v roce 2013	Počty zahájených sankčních správních řízení	Počty pravomocně ukončených sankčních správních řízení	Celková výše uložených pokut (tis. Kč)
Oblast dohledu nad úvěrovými institucemi	7	6	-
Oblast dohledu nad kapitálovým trhem	30	32	10 760
Oblast dohledu nad pojišřovnictvím	44	37	11 440
Oblast porušení devizových předpisů	28	30	761
Oblast ochrany spotřebitele	1	3	600
Oblast platebního styku	6	5	400

II CENTRÁLNÍ REGISTR ÚVĚŘŮ

Centrální registr úvěřů (CRÚ) je informační systém provozovaný ČNB od roku 2002, který bankám a pobočkám zahraničních bank působícím na území ČR umožňuje vzájemně sdílet informace o úvěřovém zatížení a platební morálce podnikatelských subjektů.

V roce 2013 se činnost CRÚ soustředila zejména na zpřístupnění dat z mezinárodní výměny v rámci úvěřových registrů zemí EU uživatelům z bank i ČNB. Výstupy nyní obsahují úvěřová data vybraných klientů z Německa, Rakouska, Francie, Itálie, Španělska, Portugalska, Rumunska a od července 2013 také z Belgie. Na zapojení do systému mezinárodní výměny dat se začala připravovat v roce 2013 i Národní banka Slovenska, pro kterou bude ČNB hlavním partnerem v přípravném a testovacím období. Využití CRÚ se stále pohybuje na vysoké úrovni, což potvrzuje trvalé zapojení do úvěřového procesu v bankách při zkoumání úvěřuschopnosti potenciálních i sledování stávajících klientů banky.

Základní provozní charakteristiky CRÚ	2010	2011	2012	2013
Počet evidovaných dlužníků	539 540	576 583	609 503	611 885
z toho: fyzických osob podnikatelů	313 129	330 372	345 243	339 730
právnických osob	226 411	246 211	264 260	272 155
Celkový objem zůstatků úvěrů (mld. Kč)	1 219	1 290	1 328	1 508
Počet uživatelů aplikace CRÚ	2 362	2 569	2 767	2 836
Ad hoc dotazy na úvěrové zatížení (tis. ks/rok)	213	215	184	234
Počet dotazů na úvěrové zatížení klienta v měsíčních sestavách (tis. ks/rok)	3 640	3 198	3 843	3 759
Počet pořízených výpisů pro klienty (ks/rok)	492	514	490	520

I OCHRANA SPOTŘEBITELE

Samostatný odbor ochrany spotřebitele v souladu se svými zákonnými kompetencemi přijímá a šetří podání spotřebitelů (spotřebitel@cnb.cz). V roce 2013 bylo přijato 1 482 podání. V segmentu pojišťovnictví ČNB obdržela 522 podání, která se týkala zavádějícího a nedostatečného poskytnutí informací o nabízeném produktu a odmítnutí pojistného plnění či prezentace pojistných produktů jako spojení s možností výběru vloženého pojistného po dvou letech. Vůči úvěrovým institucím směřovalo 468 podání, která souvisela s náklady produktů, (stížnosti na neoprávněné stržení poplatku za provedenou službu, neoprávněné zúčtování platebních transakcí) nebo při sjednávání spotřebitelských úvěrů poskytovatel důsledně nepostupoval s odbornou péčí a neposoudil dostatečně finanční možnosti žadatele o úvěr. Segment kapitálového trhu vykázal stejně jako v předchozích obdobích setrvale nízký stav přijatých podání – 56. Nejčastěji se jednalo o nedostatky při správě svěřených finančních prostředků a nedostatky v poskytnutých informacích ohledně rizikovosti nabízených produktů. Obecné dotazy k problematice ochrany spotřebitele či žádosti o podání informací tvořily zbytek obdržených podání. Většinu podání ČNB ukončila písemným vysvětlením, když informace, které spotřebitelé reklamovali, bylo možné získat ze smluvní dokumentace k produktu či na webových stránkách poskytovatelů, případně je dále doplnila odkazem na legislativní normy. Pokud provedené šetření ukázalo, že se spotřebitelé nedostatečně seznámili se všemi smluvními dokumenty souvisejícími s poskytovaným produktem, vyhodnotila ČNB tato podání jako neoprávněná. Podání, která detekují možné porušení pravidel ochrany spotřebitele, řeší ČNB zahájením komunikace s dohlíženým subjektem s cílem dosáhnout dobrovolné nápravy zjištěných nedostatků. ČNB může dále využít donucovacích kroků v podobě zahájení správního řízení a udělení sankce.

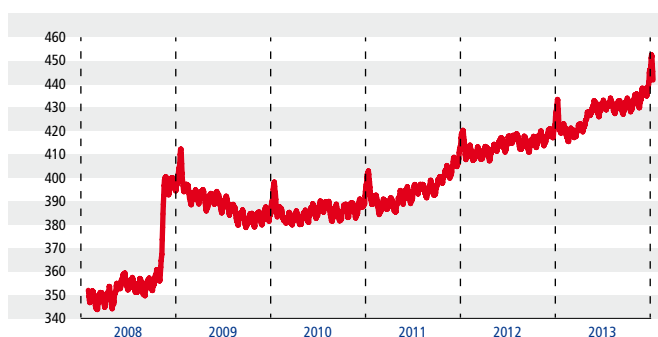
PENĚŽNÍ OBĚH A PLATEBNÍ STYK

I PENĚŽNÍ OBĚH

ČNB má zákonem stanovené výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh. Hotovostní peněžní oběh, včetně práv a povinností ČNB, bank, právnických a fyzických osob, dále upravuje zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí.

Hodnota peněz v oběhu k 31. prosinci 2013 činila 441,8 mld. Kč. Meziročně oběživo stoupl o 19,1 mld. Kč.

Vývoj výše oběživa od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2013 (mld. Kč)

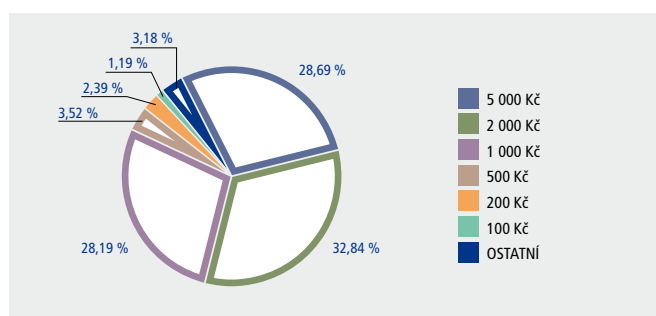

Množství bankovek a mincí v oběhu k 31. 12. 2012 a 31. 12. 2013

Nominální hodnota	2012		2013	
	mil. Kč		mil. ks	
5 000 Kč	123 858,1	126 758,8	24,8	25,4
2 000 Kč	133 290,6	145 092,1	66,6	72,5
1 000 Kč	124 939,0	124 544,7	124,9	124,5
500 Kč	11 233,3	15 571,2	22,5	31,1
200 Kč	11 087,0	10 550,2	55,4	52,8
100 Kč	5 133,7	5 260,1	51,3	52,6
50 Kč	591,6	588,2	11,8	11,8
20 Kč	104,1	103,9	5,2	5,2
Bankovky celkem	410 237,3	428 468,6	362,6	375,9
50 Kč	3 935,3	4 295,5	78,7	85,9
20 Kč	3 043,6	3 198,2	152,2	159,9
10 Kč	1 786,8	1 852,4	178,7	185,2
5 Kč	1 046,9	1 080,4	209,4	216,1
2 Kč	741,7	770,3	370,9	385,2
1 Kč	453,7	471,7	453,7	471,6
0,50 Kč	183,1	183,0	366,2	366,0
Oběžné mince celkem	11 191,2	11 851,4	1 809,7	1 869,9
Mince z drahých kovů	1 280,4	1 526,7	2,0	2,2
Celkem	422 708,8	441 846,7	2 174,4	2 248,0

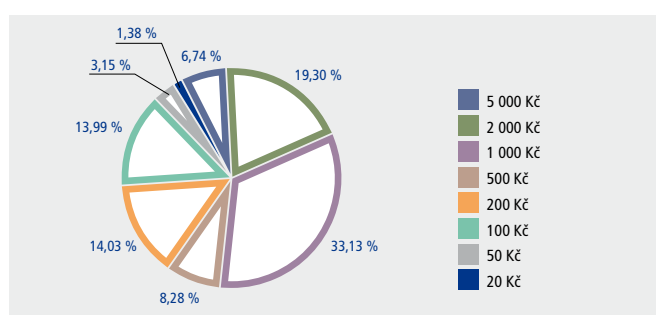
Struktura oběživa

(v Kč)

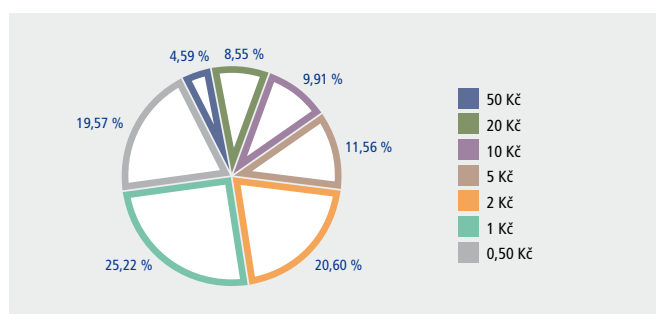
Struktura bankovek v oběhu

(v kusech)

Struktura mincí v oběhu

(v kusech)

Celkem bylo v roce 2013 vyrobeno 118,7 mil. kusů bankovek, 54,1 mil. kusů mincí, 105,8 tis. kusů pamětních stříbrných mincí a 36,1 tis. kusů zlatých mincí. Náklady ČNB na výrobu bankovek a mincí včetně těch určených pro sběratelské účely činily 415 mil. Kč.

Hotovostní operace na pokladnách poboček ČNB dosáhly v roce 2013 částky 1 392,0 mld. Kč, což znamenalo pokles o 0,5 % oproti předchozímu roku. Pokladny ČNB přijaly z oběhu 708,0 mil. kusů bankovek a 400,7 mil. kusů mincí, vydaly 721,1 mil. kusů bankovek a 461,2 mil. kusů mincí.

2. ČNB V ROCE 2013

Pobočky ČNB zpracovaly 720 mil. kusů bankovek a 395,6 mil. kusů mincí (pro srovnání: v roce 2012 to bylo 754,9 mil. kusů bankovek a 433,7 mil. kusů mincí). Z celkového počtu zpracovaných bankovek jich ČNB jako nevhodných pro další oběh vyřadila 8,9 %.

V roce 2013 vydala ČNB do oběhu pět motivů pamětních stříbrných mincí v hodnotě 200 Kč a jeden motiv v hodnotě 500 Kč, dva motivy zlatých mincí v hodnotě 5 000 Kč a jeden motiv v hodnotě 10 000 Kč. V případě zlatých mincí v nominální hodnotě 5 000 Kč tak pokračovalo třetím rokem vydávání cyklu „Mosty České republiky“, a to ražbami věnovanými dřevěnému mostu v Lenoře a železničnímu mostu v Žampachu. Mimořádná ražba zlaté desetitisícové mince připomněla 1 150. výročí příchodu věrozvěstů Konstantina a Metoděje.

I BEZHOTOVOSTNÍ PLATEBNÍ STYK

ČNB vede účty státu, provozuje systémy pro převody mezibankovních plateb a pro vypořádání obchodů s krátkodobými cennými papíry. Operace bezhotovostního platebního styku probíhají prostřednictvím systémů CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement System), Systému krátkodobých dluhopisů (SKD) a Automatizovaných bankovních operací (ABO).

Novela zákona o rozpočtových pravidlech, účinná od 1. ledna 2013, zavedla pro ČNB povinnost ověřovat provedení rezervací peněžních prostředků v rozpočtovém systému spravovaném Ministerstvem financí u všech plateb organizačních složek státu prováděných ze státního rozpočtu. Výrazně se rozšířil také počet subjektů, jejichž účty musí být vedeny v ČNB. Nově jsou klienty ČNB s účty k příjmu dotací ze státního rozpočtu státní organizace, Správa železniční dopravní cesty, územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, veřejné výzkumné instituce a veřejné vysoké školy, případně další právnické osoby se souhlasem Ministerstva financí. Povinnost přejít se svými účty do ČNB mají také státní fondy a příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu. Realizace novely znamenala zejména úpravy smluvní dokumentace u stávajících klientů, navázání smluvních vztahů s novými klienty, zajištění podřazení účtů pod státní pokladnu, ověřování rezervací prostředků a uzpůsobení systému ABO.

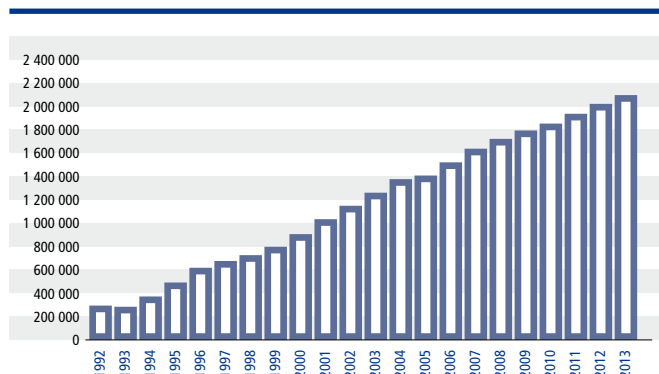
II CERTIS – SYSTÉM MEZIBANKOVNÍHO PLATEBNÍHO STYKU

Systém CERTIS zajišťuje v České republice mezibankovní platební styk. Účastníky systému jsou banky, spořitelny a úvěrní družstva a pobočky zahraničních bank. K 31. prosinci 2013 měl CERTIS 46 přímých účastníků, pro které je v systému veden jejich účet, a šest tzv. třetích stran – institucí zajišťujících např. zúčtování transakcí z platebních karet, obchodů s cennými papíry apod. na účtech přímých účastníků.

V roce 2013 zúčtoval systém CERTIS celkem 528 mil. transakcí (což představuje 3,5% meziroční nárůst) v celkové hodnotě 186 737 mld. Kč (nárůst 32,8 %). Průměrně bylo denně zpracováno 2,1 mil. transakcí. Průměrná denní hodnota transakcí činila 741 mld. Kč.

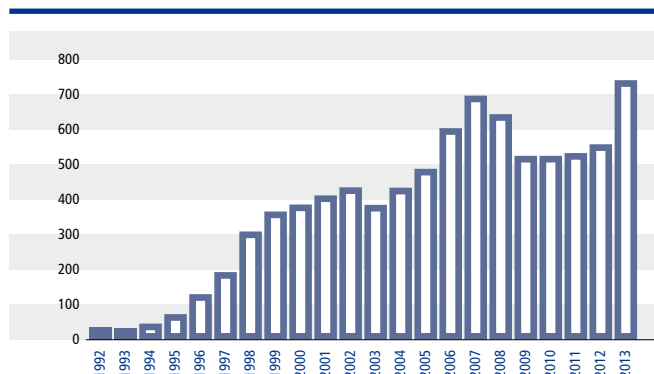
2. ČNB V ROCE 2013

Průměrný denní počet položek

Průměrné denní obraty

(v mld. Kč)

II SKD – SYSTÉM KRÁTKODOBÝCH DLUHOPISŮ

Systém krátkodobých dluhopisů provozovaný Českou národní bankou zajišťuje samostatnou evidenci (registr) cenných papírů a vypořádání obchodů s cennými papíry. Od roku 2011 se pro elektronický podpis v rámci SKD využívají certifikáty vydávané akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb.

V roce 2013 byla vydána nová verze Pravidel SKD, která byla upravena podle nového občanského zákoníku a změněného zákona o srážkové dani.

K 31. prosinci 2013 evidoval SKD 124 majetkových účtů patřících 86 klientům (majitelům cenných papírů). SKD eviduje dluhopisy ČNB a vládní dluhopisy vydávané Ministerstvem financí.

Cenné papíry evidované v SKD se kromě jiného využívají jako zástava (kolaterál) k vnitrodenním úvěrům, které ČNB poskytuje bankám pro potřeby plynulého účtování v systému CERTIS. Dále jsou využívány pro repo operace ČNB a Ministerstvem financí při denním řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny.

V systému SKD se v roce 2013 zpracovalo průměrně 47 transakcí denně, průměrná denní hodnota transakcí byla 145 mld. Kč.

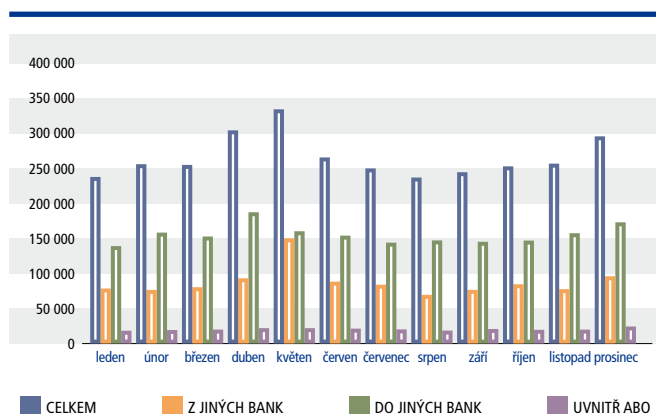
II ABO – SYSTÉM ÚČETNICTVÍ A PLATEBNÍHO STYKU ČNB

V systému ABO vede ČNB účty svých klientů a vnitřní účty centrální banky. Ke konci roku 2013 to bylo 27 780 účtů, z toho 14 141 účtů podřízených souhrnnému účtu státní pokladny, na kterých se realizují příjmy a výdaje státního rozpočtu a další finanční operace státu.

Pro obsluhu svých účtů využívá většina klientů systém internetového bankovníctví ABO-K. Ke konci roku 2013 provádělo jeho prostřednictvím platby 4 466 klientů – právnických osob, v systému bylo zaregistrováno 8 770 uživatelů. V důsledku novely zákona o rozpočtových pravidlech počet klientů a uživatelů meziročně několikanásobně vzrostl.

Denně se zpracovává průměrně 164 000 příkazů k převodům a 88 000 došlých plateb. Prostřednictvím ABO-K předávají klienti 99,4 % příkazů, pouze 0,6 % příkazů má písemnou podobu. Celkový počet transakcí se v porovnání s rokem 2012 zvýšil o 2,3 %.

ABO – denní průměr počtu transakcí v roce 2013

OPERACE NA FINANČNÍM TRHU

ČNB realizuje měnovou politiku prostřednictvím systému nástrojů měnové politiky. Mezi hlavní měnověpolitické nástroje patří zejména úrokové operace (repo operace a automatické facility), devizové intervence a povinné minimální rezervy. Úrokové operace hrají klíčovou roli při řízení hladiny krátkodobých úrokových sazeb na mezibankovním peněžním trhu. Bankovní rada ČNB rozhoduje o stanovení hodnoty tří úrokových sazeb: limitní dvoutýdenní repo sazby, diskontní a lombardní sazby. Hlavní měnověpolitickou úrokovou sazbou je limitní dvoutýdenní repo sazba. Diskontní a lombardní sazba tvoří dolní a horní hranici pro pohyb krátkodobých sazeb peněžního trhu. V průběhu roku 2013 nedošlo k žádným změnám úrokových sazeb. Diskontní sazba a repo sazba zůstaly nezměněny na úrovni 0,05 %, lombardní sazba pak na úrovni 0,25 %.

V prostředí technicky nulových úrokových sazeb, kdy potřebného uvolnění měnové politiky nebylo již možné dosáhnout snížením úroků, rozhodla v listopadu 2013 bankovní rada o používání kurzu koruny jako dalšího nástroje uvolňování měnových podmínek. Pro naplnění kurzového závazku udržet kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 korun za euro ČNB nakoupila na devizovém trhu devizy v celkovém objemu 201,735 mld. Kč. Volná korunová likvidita na finančním trhu se tedy zvýšila o tuto částku. Celý objem takto dodané nové volné likvidity je z trhu stahován prostřednictvím úrokových operací.

Vývoj kurzu koruny vůči euru v roce 2013

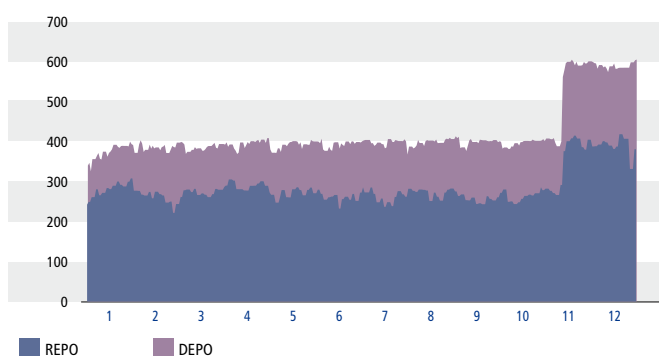
2. ČNB V ROCE 2013

Úrokovými operacemi ČNB ovlivňuje stav likvidity bankovního sektoru tak, aby odpovídal optimální výši pro plnění povinných minimálních rezerv. Tím je zabezpečována stabilita krátkodobých úrokových sazeb na žádoucí úrovni. Hlavním nástrojem pro řízení krátkodobých úrokových sazeb jsou repo operace, vyhlášené pravidelně třikrát týdně se 14denní splatností. Repo operace se používají na stahování volné likvidity z bankovního sektoru. Za staženou likviditu platí ČNB úrok maximálně ve výši limitní dvoutýdenní repo sazby.

Dalšími měnověpolitickými nástroji ČNB jsou dvě automatické facility – zápůjční a depozitní. V rámci zápůjční facility ČNB půjčuje bankám na jeden den finanční prostředky formou repo operace za lombardní sazbu. Depozitní facility umožňuje bankám uložit si u ČNB prostředky na jeden den za diskontní sazbu formou depozita. V průběhu roku 2013 docházelo k významnému využívání depozitní facility z důvodu vyrovnání výše diskontní sazby a repo sazby. Využívání zápůjční facility bylo výjimečné.

Celkový průměrný objem stahované volné likvidity činil 391 mld. Kč před zahájením devizových intervencí a 591 mld. Kč po devizových intervencích. Z tohoto objemu bylo 32 % stahováno prostřednictvím depozitní facility a 68 % prostřednictvím repo operací.

Vývoj volné likvidity v roce 2013 (objem sterilizace v mld. Kč)

ČNB má rovněž nástroje sloužící k dodávání likvidity (dvoutýdenní dodávací repo operace a devizové swapy), které zavedla v průběhu října 2008 v důsledku propuknutí finanční krize. Existence těchto instrumentů má význam pro stabilitu domácího finančního trhu. Banky je sice v roce 2013 aktivně nevyužívaly, avšak s ohledem na volatilní vývoj na finančních trzích považuje ČNB za vhodné, aby zůstaly k dispozici bez časového omezení.

I SPRÁVA DEVIZOVÝCH REZERV

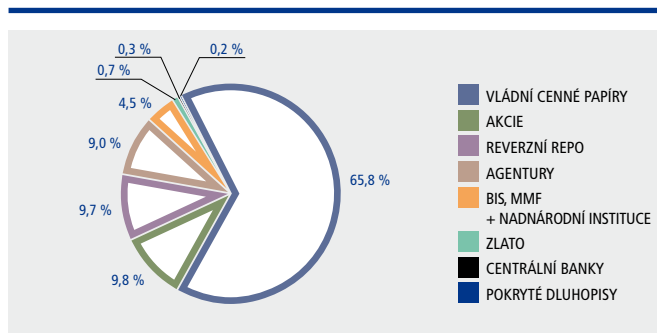
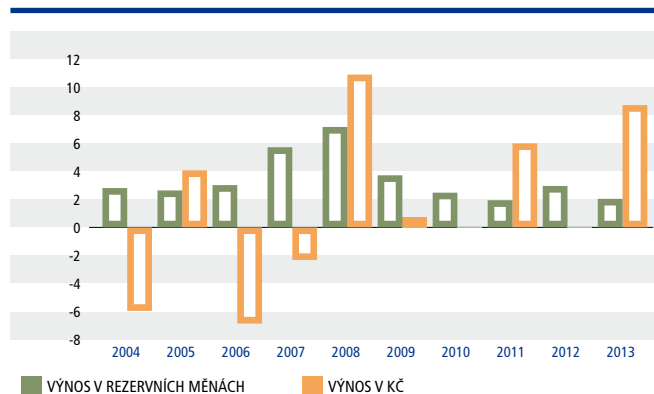
Devizové rezervy ČNB představují zahraniční aktiva ČNB ve směnitelných měnách sloužící především k podpoře provádění vlastní nezávislé měnové politiky a také jako zdroj cizoměnové likvidity pro klienty ČNB. Velikost a struktura devizových rezerv je pravidelně zveřejňována na webových stránkách ČNB v části „Finanční trhy“. Na konci roku 2013 dosahovaly devizové rezervy v korunovém vyjádření 1 118 mld., což odpovídá hodnotě 40,8 mld. EUR, resp. 56,2 mld. USD.

Měnová struktura aktiv devizových rezerv k 31. 12. 2013 (v měně portfolia)

EURO	27 382 mil.
AMERICKÝ DOLAR	9 631 mil.
KANADSKÝ DOLAR	3 079 mil.
AUSTRALSKÝ DOLAR	2 267 mil.
ŠVÉDSKÁ KORUNA	9 315 mil.
JAPONSKÝ JEN	167 619 mil.
BRITSKÁ LIBRA	640 mil.
SDR	1 228 mil.
ZLATO	10,9t

Poznámka: Údaje v tabulce nejsou očištěny o pasiva; část aktiv v amerických dolarech je měnově diverzifikována do japonského jenu a britské libry prostřednictvím měnových forwardů.

ČNB investuje devizové rezervy v souladu se zásadami politiky ČNB při správě devizových rezerv a v závislosti na investičních příležitostech a konkrétní situaci na příslušných trzích. Největší část tvoří dluhové cenné papíry vydané vybranými vládami vyspělých zemí, vybrané dluhopisy s vládní zárukou nebo dluhopisy vydané nadnárodními institucemi s nejlepšími ratingy. Dalšími nástroji pro správu devizových rezerv jsou repo operace, reverzní repo operace, depozita, specifické pokryté dluhopisy, akcie, futures, úrokové, měnové a akciové swapy. Veškeré derivátové transakce jsou kolateralizovány. V roce 2013 byly prostředky ze zlatého depozita převedeny do formy alokovaného zlata.

Rozložení investic k 31. 12. 2013**Srovnání celkového výnosu devizových rezerv za rok 2013 s předcházejícími obdobími** (v %)

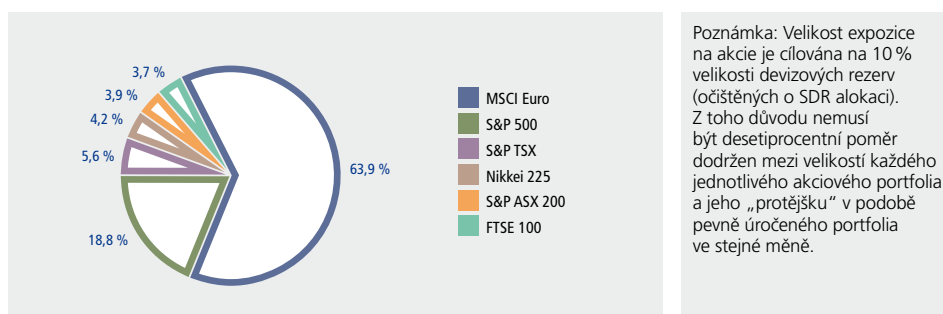
Devizové rezervy v korunovém vyjádření meziročně vzrostly především z důvodu devizových intervencí (+200 mld.), kladného salda nákladů a výnosů (+27,4 mld.) a také v důsledku kurzových rozdílů (+46,6 mld.). Naopak ke snižování rezerv přispívaly externí toky (-10,9 mld.).

2. ČNB V ROCE 2013

Drtivá většina devizových rezerv je spravována aktivně. Za rok 2013 dosáhla jednotlivá portfolia následujících výnosů měřených ve vlastní měně portfolia: portfolio v eurech zaznamenalo výnos 2,44 %, portfolio v amerických dolarech 1,90 %, portfolio v kanadských dolarech 2,01 %, portfolio ve švédských korunách 0,20 % a portfolio v australských dolarech 1,56 %. Vážený průměr výnosů portfolií bez kurzových vlivů činil 2,04 %.

Akciová portfolia spravují společnosti BlackRock a State Street Global Advisors a jsou investována na následujících trzích s příslušnými benchmarkovými indexy: evropském (MSCI Euro), americkém (S&P 500), britském (FTSE 100) a japonském trhu (Nikkei 225). V roce 2013 došlo k přesunu části investic z indexu MSCI Euro do kanadského (S&P TSX) a do australského (S&P ASX 200) akciového indexu. Tím bylo dosaženo robustnější diverzifikace.

Složení akciového portfolia k 31. 12. 2013

Na základě dohody o bilaterální půjčce Mezinárodnímu měnovému fondu uzavřené v březnu roku 2010 poskytla ČNB v průběhu roku 2013 na výzvu MMF jednu tranší úvěru v úhrnném objemu 3,3 mil. EUR. Zároveň došlo k předčasnému splacení části dvou tranší čerpaných v roce 2010, a to ve výši 17,6 mil. EUR. Objem čerpání úvěrového rámce z této úvěrové dohody ke konci roku 2013 představoval zhruba 15,5 % celkového úvěrového rámce 1,03 mld. EUR. V roce 2013 byla dokončena jednání s MMF o druhé bilaterální úvěrové smlouvě ve výši až 1,5 mld. EUR. Česká republika kryje státní zárukou úvěry poskytnuté MMF až do celkové výše 2,53 mld. EUR.

I ČNB JAKO BANKA STÁTU

ČNB poskytuje státu a veřejnému sektoru na základě zákona o ČNB a zákona o rozpočtových pravidlech bankovní služby, tj. vedení účtů a provádění platebního styku.

Dne 1. ledna 2013 vstoupila v platnost rozsáhlá novela zákona o rozpočtových pravidlech, která mimo jiné změnila rozsah a koncepci státní pokladny a tím i skladbu klientů ČNB. Klienty ČNB se kromě organizačních složek státu (OSS), kterými jsou zejména ministerstva, Úřad práce ČR a Česká správa sociálního zabezpečení, nově staly např. obce a dále se změnil charakter a počet účtů vedených veřejným vysokým školám a veřejným výzkumným institucím. Postupně do ČNB převádějí všechny své účty také státní příspěvkové organizace, kterým na převod zákon uložil lhůtu 5 let. Všechny účty těchto klientů byly podřízeny korunovému souhrnnému účtu státní pokladny (korunový SÚSP), případně nově zřízenému souhrnnému účtu v jednotné evropské měně (eurový SÚSP). Naproti tomu ČNB přestala vést účty územně zřízeným

příspěvkovým organizacím a vypověděla smlouvy o jiných účtech než o účtech podřízených SÚSP. Množství vedených účtů ovlivnila i reorganizace Finanční správy ČR a Celní správy ČR. K 31. prosinci 2013 tak ČNB vedla 14 tisíc účtů podle zákona o rozpočtových pravidlech, popřípadě podle jiných zákonů, tj. meziročně o 12 tisíc méně (21 tisíc účtů zrušeno, ale 9 tisíc nově zřízeno, z toho 7 tisíc účtů obcí). Denně na účtech státní pokladny proběhne průměrně 170 tisíc transakcí.

ČNB je rovněž zapojena do Integrovaného Informačního Systému Státní Pokladny, tj. do systému rezervací peněžních prostředků pro rozpočtové výdaje organizačních složek státu, konkrétně do procesu ověřování těchto rezervací před realizací platebních příkazů. To v praxi znamená, že v případě platby (výdaje) z účtu státního rozpočtu rezervuje příslušná OSS v systému státní pokladny odpovídající částku ze svého rozpočtu, který má na uvedený fiskální rok přidělen, a teprve poté zasílá platební příkaz k realizaci do ČNB. ČNB díky propojení platebního systému se systémem státní pokladny ověří, zda na uvedenou platbu byly v systému státní pokladny prostředky rezervovány, a teprve poté přijme platební příkaz k realizaci.

II PODPORA ŘÍZENÍ LIKVIDITY STÁTNÍ POKLADNY

ČNB na denní bázi technicky zajišťuje zahrnutí zůstatků jednotlivých účtů státní pokladny pod korunový SÚSP i eurový SÚSP a s Ministerstvem financí úzce spolupracuje na řízení likvidity těchto účtů. Těžištěm každodenní spolupráce je řízení likvidity korunového SÚSP, který zahrnuje zejména zůstatky na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv (např. výnosy z emisí státních dluhopisů), finančních a celních úřadů, státních fondů apod., a právě konsolidace všech těchto prostředků pod jediný účet umožňuje efektivně řídit likviditu státní pokladny a financovat saldo státního rozpočtu. Denně se ve spolupráci s Ministerstvem financí aktuálně sestavuje odhad příjmů a výdajů na SÚSP a tento odhad se v průběhu dne porovnává se skutečnými toky peněžních prostředků na/z účtů podřízených SÚSP, což umožňuje operativně reagovat na krátkodobé výkyvy v příjmech a výdajích státního rozpočtu. V případě vyšších příjmů nad výdaji je pak volná likvidita investována na peněžním trhu, a naopak v případě vyšších výdajů nad příjmy se Ministerstvo financí na peněžním trhu financuje prodejem státních pokladničních poukázek. Výsledkem je efektivní využití všech volných finančních zdrojů státní pokladny a zároveň pokrytí všech běžných výdajů státu. Díky systematickému řízení likvidity v průběhu celého obchodního dne se daří udržovat zůstatek na SÚSP na úrovni jen několika málo milionů, ačkoliv objem zaúčtovaných transakcí se denně pohybuje v řádech miliard korun.

II PODPORA FINANCOVÁNÍ STÁTNÍHO DLUHU

V oblasti správy státního dluhu ČNB organizuje a realizuje pro Ministerstvo financí primární prodej krátkodobých i dlouhodobých státních dluhopisů a jejich administraci. V roce 2013 prodala 20 aukcí státních pokladničních poukázek se splatnostmi 3, 6, 9 a 12 měsíců s celkovým prodaným objemem téměř 154 mld. Kč a 40 aukcí státních dluhopisů s prodaným objemem 153 mld. Kč.

Ve funkci administrátora emisí ČNB v roce 2013 vyplatila kupóny držitelům státních dluhopisů u 20 emisí a jistinu u jedné maturující emise. Výplaty kupónů a splátky jistin včetně předčasného splacení zajišťovala i u emisí spořicíh státních dluhopisů.

EKONOMICKÝ VÝZKUM

Ekonomický výzkum v ČNB vytváří analytické a znalostní zázemí pro tvorbu měnové politiky, dohled nad finančním sektorem a udržování finanční stability a přispívá také k rozvoji lidského kapitálu centrální banky. Je nástrojem, který napomáhá budovat pozici ČNB v rámci ESCB a směrem k odborné domácí a zahraniční veřejnosti. Podrobné informace o výzkumných aktivitách lze najít na webu ČNB v části „Ekonomický výzkum“.

V roce 2013 centrální banka publikovala sedmáct mezinárodně recenzovaných článků v řadách CNB Working Paper Series a CNB Research and Policy Notes a dvě čísla přehledové publikace Economic Research Bulletin. Prestižní odborné časopisy jako Journal of Money, Credit and Banking nebo Journal of International Money and Finance zveřejnily deset výzkumných prací odborníků ČNB. Na výzkumných projektech spolupracují s ekonomy ČNB i experti zahraničních centrálních bank, mezinárodních organizací a významných univerzit. Mezinárodní srovnání, relevance a kvalita výzkumných výstupů byly vyhodnoceny v dokumentu Zpráva o ekonomickém výzkumu v ČNB v roce 2013.

Koordinátoři výzkumných projektů se zapojují do tvorby měnové politiky při přípravě stanovisek k Situačním zprávám o ekonomickém vývoji a záznamů a protokolů z měnověpolitických jednání. Náměty z měnověpolitických diskuzí se zohledňují při stanovování prioritních témat výzkumu. Výstupy výzkumných projektů se pravidelně využívají v dokumentech ČNB.

ČNB podeváté pořádala odbornou konferenci Research Open Day 2013, na které širší odborné veřejnosti představila výsledky svého ekonomického výzkumu. Na této konferenci se pravidelně uděluje cena „Economic Research Department Award“ za nejlepší výzkumnou práci. V roce 2013 se ČNB aktivně účastnila pracovní skupiny ESCB Macroprudential Research Network (MaRs), která se zaměřuje na zabudování modelů a ukazatelů finanční stability do rozhodovacího procesu centrálních bank, a pracovní skupiny Competitiveness Research Network (CompNet), jejímž cílem je vyvinout konzistentní analytický rámec pro hodnocení konkurenceschopnosti jednotlivých evropských zemí. Zapojila se také do činnosti obnovené pracovní skupiny ESCB Wage Dynamics Network (WDN), v rámci které proběhne dotazníkové šetření podniků o dopadu krize 2008/2009 na zaměstnanost, odměňování a cenovou tvorbu.

Poradním orgánem bankovní rady ČNB v oblasti výzkumu je Výbor pro ekonomický výzkum. Hlavním posláním Výboru je vytvářet bankovní radě doporučení pro rozhodování o výzkumných projektech. Členy Výboru jsou významní zahraniční odborníci. Prezidentem Výboru byl v roce 2013 guvernér ČNB Miroslav Singer a předsedajícím člen bankovní rady Kamil Janáček.

EVROPSKÁ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

II EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA, EVROPSKÝ SYSTÉM CENTRÁLNÍCH BANK A EVROPSKÁ RADA PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA

Guvernér a viceguvernér ČNB se čtyřikrát ročně účastní zasedání Generální rady Evropské centrální banky (ECB), v níž jsou zastoupeny všechny centrální banky zemí EU. V roce 2013 se projednávaly dokumenty o makroekonomickém, měnovém a finančním vývoji ve světě a v EU, o fiskálním vývoji a limitech fiskální konsolidace v zemích EU, vývoji vnějších nerovnováh a fungování zemí v systému měnových kurzů ERM II. Jednalo se též o měnověpolitických opatřeních centrálních bank mimo eurozónu. Zástupci ČNB se podíleli na práci 13 výborů Evropského systému centrálních bank (ESCB) a řady podvýborů a pracovních skupin. V rámci písemných konzultací Generální rady ECB k evropským předpisům, národním předpisům a materiálům ECB zpracovala ČNB 149 podkladů, z toho v 18 případech reagovala dopisem guvernéra prezidentovi ECB. Vyjadřovala se např. k návrhu Konvergenční zprávy ECB týkající se Lotyšska, k řadě legislativních návrhů EU (směrnice o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu, nařízení o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků, nařízení EU k jednotnému restrukturalizačnímu mechanismu, nařízení EU k indexům používaným jako referenční hodnota pro finanční nástroje a kontrakty) a k návrhu odpovědi ECB na konzultace EBA.

V důsledku revize kapitálového klíče ECB, ke které došlo v souvislosti se vstupem Chorvatska do EU, navýšila ČNB svůj podíl na upsaném kapitálu ECB a příslušnou část splatila. K 31. prosinci 2013 dosáhl splacený kapitál ČNB 5 901 929,17 EUR.

Evropská rada pro systémová rizika (ESRB) se věnovala systémovým rizikům finančního trhu EU a vytváření rámce makrobezpečnostní politiky. V červnu publikovala doporučení o průběžných cílech a nástrojích makrobezpečnostní politiky. V průběhu roku zhodnotila implementaci doporučení o poskytování úvěrů v cizích měnách – v ČR byla hodnocena jako plně vyhovující. ČNB plnila vykazovací povinnost vyplývající z doporučení o makrobezpečnostním mandátu vnitrostátních orgánů a o financování úvěrových institucí v amerických dolarech. Pokračovaly i práce na přípravě plánované revize nařízení o ESRB, zatím však ke změně legislativy s ohledem na vytváření bankovní unie nedošlo.

II VZTAHY K RADĚ EU, VÝBOR PRO EU

V Radě EU nemá ČNB s výjimkou některých poradních orgánů jako je např. Hospodářský a finanční výbor (EFC) přímé zastoupení. Spolupracuje ale s věcně příslušnými rezorty a podílí se na koordinaci evropské agendy prostřednictvím Výboru pro EU (VEU), a to na úrovni vládní, náměstků ministrů i pracovní. ČNB se aktivně vyjadřovala k tématům, která se jí týkají, zejména v oblasti hospodářské a měnové unie a finančních trhů. Klíčovým tématem byly pokračující práce na projektu bankovní unie, zejména na legislativních návrzích v souvislosti s jednotným dohledovým mechanismem, systémem pojištění vkladů, právním rámcem pro ozdravení a restrukturalizaci úvěrových institucí a obchodníků s cennými papíry a jednotným restrukturalizačním mechanismem bank.

II MEZINÁRODNÍ MĚNOVÝ FOND

V únoru 2013 ČR dokončila schvalovací proces k reformě governance MMF. Reforma však zatím nezískala potřebnou 85% většinu členských zemí, i nadále schází souhlas USA. Záměr Fondu zlepšit finanční zprostředkování a dohled podpořila ČNB v dubnu uspořádáním společné mezinárodní konference „Financování budoucího růstu: mění se úloha bankovních systémů v zemích střední a východní Evropy“, na níž vystoupila řada domácích i zahraničních odborníků.

V květnu se uskutečnila v ČR mise dle článku IV Dohody o MMF, která konstatovala, že fundamenty české ekonomiky jsou silné. Ekonomika se ale nachází uprostřed prodloužené recese kvůli krizi v eurozóně a slabé domácí poptávce. Krátkodobá makroekonomická politika by se měla zaměřit na podporu ekonomiky, ve středním období bude posílení potenciálního růstu vyžadovat dodatečné strukturální reformy. Měnová politika by měla být nadále akomodativní; v případě nárůstu deflačních tlaků by měla být využita nekonvenční opatření, zejména devizové intervence. V rámci regionálního dohledu uspořádal MMF ve spolupráci s ČNB 14. června 2013 v Praze závěrečné jednání ke zprávě analyzující obchodní vazby mezi Německem, ČR, Maďarskem, Polskem a Slovenskem.

Jako součást mezinárodního úsilí o posílení zdrojů MMF poskytla ČNB Fondu druhou bilaterální půjčku ve výši 1,5 mld. EUR (dohoda vstoupila v platnost dne 12. srpna 2013, obě půjčky jsou kryty státní zárukou). Ve vztahu k nízkopříjmovým zemím vláda ČR schválila 6. března 2013 převod podílu ČR na mimořádném zisku z omezeného prodeje zlata ve výši 7,37 mil. SDR ve prospěch této skupiny zemí, což guvernér ČNB notifikoval Fondu 12. března 2013.

II AKTIVITA ČNB V DALŠÍCH MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH

Guvernér ČNB se účastnil pravidelných setkání guvernérů členských zemí Banky pro mezinárodní platby (BIS). Zástupce měla ČNB i na pravidelném setkání viceguvernérů, na vybraných jednáních Central Bank Governance Group a Basilejské konzultační skupiny (Basel Consultative Group – BCG), která je součástí Basilejského výboru pro bankovní dohled. ČNB se dále pravidelně účastní jednání řady pracovních orgánů Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), zejména Výboru pro hospodářskou politiku a Výboru pro finanční trhy.

V roce 2013 se ČNB podílela na přípravě hospodářského přehledu ČR a v této souvislosti přijala strukturální i politickou misi OECD. Zástupci ČNB také participovali na výročním zasedání Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD).

I ZAHRANIČNÍ TECHNICKÁ POMOC

V roce 2013 se uskutečnilo celkem 37 akcí, jimiž ČNB poskytuje odbornou asistenci zahraničním partnerům. Osmi seminářů se zúčastnilo 129 expertů z 34 centrálních bank, resp. dohledových institucí, do 22 konzultací se zapojilo 129 účastníků z 12 centrálních bank, zejména Albánie, Arménie, Černé Hory, Číny, Filipín, Indonésie, Kazachstánu, Ruska, Srbska, Thajska a Ukrajiny. ČNB poskytovala expertní pomoc ve formě konzultací a lektorských vystoupení i v zahraničí. V rámci ESCB pokračovala v projektu přípravy centrální banky Srbska na vstup do ESCB v oblasti měnové politiky, měnových operací a finanční stability. Společně s Deutsche Bundesbank se ČNB podílela na projektu Evropské komise pro centrální banku Srbska v oblasti řízení lidských zdrojů. V rámci ESCB uspořádala 11 vzdělávacích akcí pro celkem 134 účastníků (z toho ze zahraničí 118). Akcí ESCB doma a v zahraničí se zúčastnilo 52 zaměstnanců ČNB. Experti ČNB zde vystupují navíc i lektorsky.

Proč se pětikoruna nazývá bůr?
Nevíme. Jedná se o jedno z mnoha lidových označení platidel, ale jedno z mála, u nichž původ slova neznáme. Typické ztvárnění českého lva je dílem akademického sochaře Jiřího Harcuby, jednoho z našich nejvýznamnějších medailérů posledních padesáti let. Hodnotové číslo 5 na rubu doplňuje pohled na Karlův most v Praze, který je vedle českého lva vůbec nejzobrazovanějším motivem našich mincí. Pětikoruna uzavírá trojici mincí ražených z poniklované oceli.

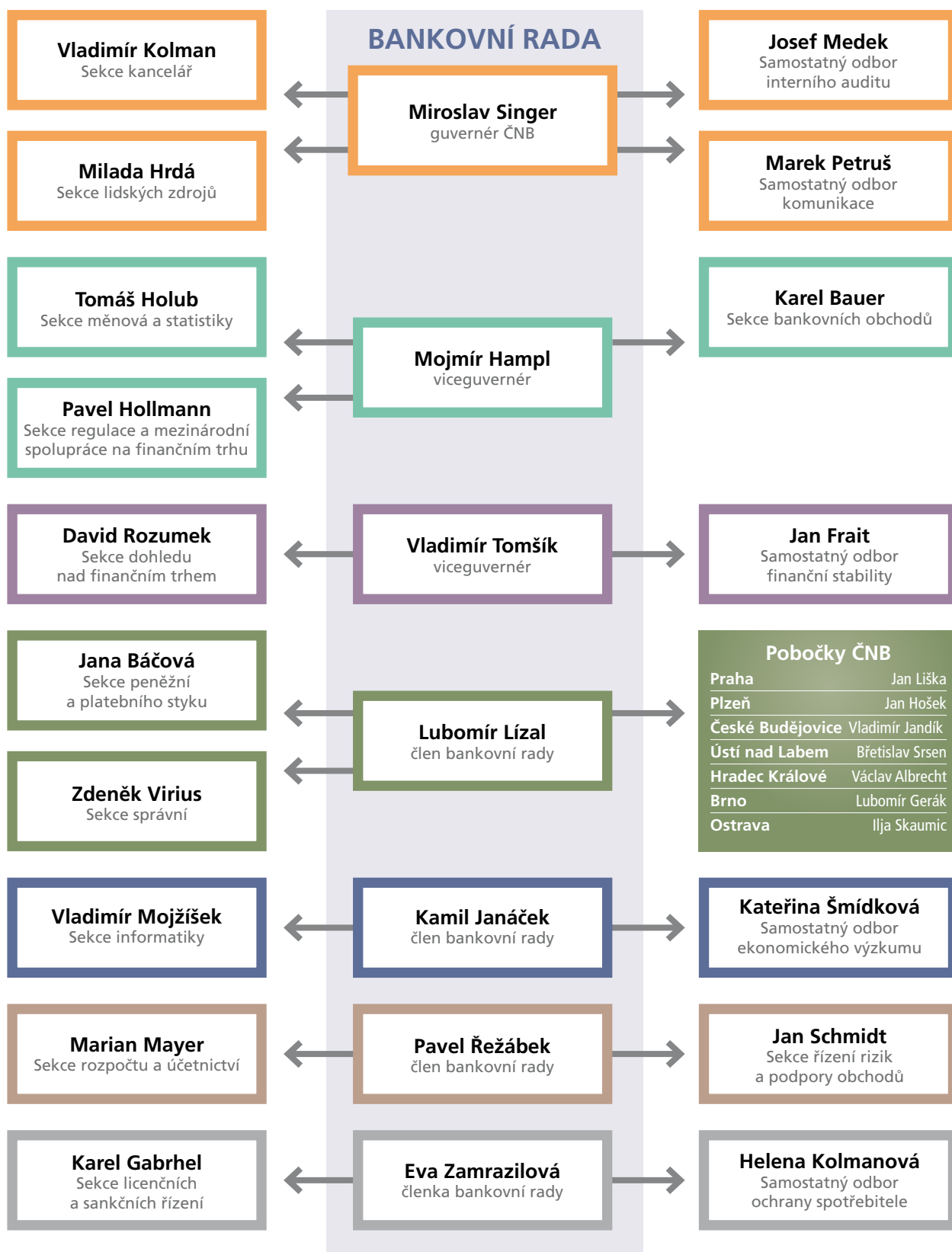
3

ŘÍZENÍ A ORGANIZACE

ŘÍZENÍ A ORGANIZACE

ORGANIZAČNÍ SCHÉMA K 31. 12. 2013

Organizační strukturu ČNB tvoří ústředí se sídlem v Praze a sedm regionálních poboček v Praze, Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a Ostravě.

ČNB má dvoustupňový systém řízení. Zásadní rozhodnutí týkající se plnění hlavního cíle ČNB, kterým je péče o cenovou stabilitu, a dalších úkolů v souladu s vymezenou působností ČNB přijímá bankovní rada. Výkon rozhodnutí bankovní rady a odpovědnost za řízení běžného chodu banky jsou delegovány na ředitele sekcí, samostatných odborů a poboček.

II BANKOVNÍ RADA

Jako nejvyšší řídicí orgán ČNB přijímá svá rozhodnutí kolektivně, prostou většinou hlasů. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího. Kromě kolektivního řízení a rozhodování jednotliví členové bankovní rady dohlížejí na činnosti prováděné v působnosti organizačních útvarů banky podle vymezení stanoveného bankovní radou (viz organizační schéma ČNB).

II ŘEDITELÉ SEKCI A SAMOSTATNÝCH ODBORŮ ÚSTŘEDÍ A ŘEDITELÉ POBOČEK

Tito vedoucí zaměstnanci ČNB plní rozhodnutí bankovní rady a odpovídají v rámci strategie rozvoje ČNB a koncepcí pro jednotlivé oblasti působnosti ČNB za provádění činností jimi řízených organizačních útvarů vymezených Organizačním řádem ČNB.

Určují cíle a úkoly podřízeným zaměstnancům a zajišťují vůči nim výkon práv a povinností zaměstnavatele vyplývajících z pracovněprávních vztahů. Jejich pravomoci a odpovědnosti se vztahují nejen k přímému řízení, ale též k metodickému řízení činností v jejich kompetenci, ke spolupráci s ostatními organizačními útvary banky a s externími partnery v tuzemsku a v zahraničí a k předkládání návrhů na řešení otázek zásadního významu bankovní radě.

II ÚSTŘEDÍ

Organizačními útvary ústředí ČNB jsou sekce, které se dále člení na odbory, a samostatné odbory. V oblastech působnosti vymezené jim Organizačním řádem ČNB zajišťují provádění hlavních a podpůrných činností banky a metodické řízení v rámci ústředí i ve vztahu k pobočkám. Při výkonu činností a plnění rozhodnutí bankovní rady, které spadají do působnosti více organizačních útvarů a závisejí na jejich úzké a efektivní spolupráci, jsou využívány koordinační a poradní orgány – výbory, komise a projekční týmy.

Kompetence ČNB a jejích jednotlivých organizačních útvarů byly během roku 2013 doplněny a upraveny na základě některých nových zákonných úprav.

Implementována byla rozsáhlejší novela zákona o ČNB provedená zákonem č. 227/2013 Sb. (týkala se např. určování makroobezřetnostní politiky a zajišťování finanční stability včetně komunikace s ESRB, zpřesnění okruhu subjektů, nad nimiž ČNB vykonává dohled, úpravy výkonu dozoru nad provozovateli platebních a vypořádacích systémů, nové úpravy působnosti ČNB v oblasti výkaznictví a statistiky a v neposlední řadě zakotvení vlastnického práva ČNB k devizovým rezervám). Proběhly dílčí organizační změny v rámci zajištění dohledu ČNB nad

dodržováním zákona č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí. Do působnosti ČNB se promítla ustanovení zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, zákona č. 277/2013 Sb., o směnářské činnosti, zákona č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, a také zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Bankovní rada schválila souhrnnou koncepci zaměření hlavních i podpůrných činností ČNB na roky 2013 a 2014.

Bankovní rada schválila projekt nového systémového uspořádání pobočkové sítě ČNB založený na redukcí počtu poboček ČNB ze sedmi na čtyři – dvě v Čechách (Praha a Hradec Králové) a dvě na Moravě (Brno a Ostrava) a integraci činností prováděných dosud pobočkami do ústředí ČNB. K realizaci projektu zřídila projekční tým vedený členem bankovní rady dohlížejícím na činnosti poboček a složený z ředitelů a expertů organizačních útvarů ČNB dotčených navrženou systémovou změnou. Ve druhé polovině roku 2013 tak postupně došlo k integraci agendy dohledu nad ochranou spotřebitele na finančním trhu, kterou dosud částečně zajišťovaly pobočky ČNB, do samostatného odboru ochrany spotřebitele, k převodu agendy registrace pojišťovacích zprostředkovatelů z pobočky Plzeň do sekce licenčních a sankčních řízení, k převodu agendy dohledu nad finančním trhem částečně zajišťované pobočkami Praha, Ústí nad Labem, Plzeň a České Budějovice do sekce dohledu nad finančním trhem a k převodu činností v oblasti správy zásob peněz a platebního styku a účetnictví pobočky Ústí nad Labem do sekce peněžní a platebního styku (nově vytvořený odbor provozní Ústí nad Labem).

II POBOČKY

Pobočky ČNB zastupují banku v regionu své působnosti a jsou kontaktními místy pro styk ČNB s orgány státní správy a samosprávy a s právníckými a fyzickými osobami, které mají sídlo, resp. bydliště v daném regionu, jestliže jednají s ČNB na základě relevantních právních předpisů. Tím není dotčeno oprávnění uvedených subjektů jednat s ústředím ČNB v Praze.

K hlavním činnostem poboček patří zajišťování správy zásob peněz (netýká se poboček České Budějovice a Ústí nad Labem) a vedení účtů státního rozpočtu a dalších klientů ČNB v působnosti pobočky a provádění platebního styku pro ně. Ve vymezeném rozsahu provádějí dohled a devizovou kontrolu vůči subjektům finančního trhu.

Do činností poboček ČNB ve druhé polovině roku 2013 zasáhly již zmíněné systémové organizační změny týkající se postupného převodu aktivit některých z nich do ústředí ČNB.

LIDSKÉ ZDROJE

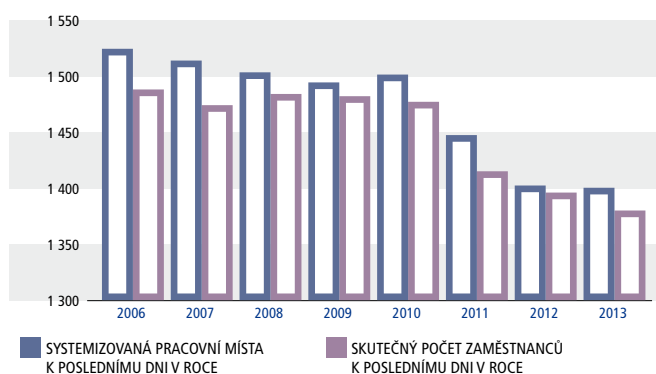
Dobré jméno ČNB v České republice i v zahraničí je v nemalé míře spoluvytvářeno odborností zaměstnanců. Proto ČNB systematicky vyhledává kvalitní zaměstnance, podporuje prohlubování jejich kvalifikace a vytváří pro ně motivující a efektivní pracovní podmínky.

II POČET PRACOVNÍCH MÍST A ZAMĚSTNANCŮ

V polovině roku 2013 ČNB odstartovala projekt nové koncepce pobočkové sítě, který povede ke zvýšení efektivity chodu centrální banky. Zároveň vyžaduje výrazné změny v počtu a struktuře pracovních míst ČNB. Část těchto změn proběhla již během roku 2013, což se v následujících letech projeví v počtu pracovních míst a ve výši mzdových nákladů. Počet systemizovaných pracovních míst k 31. prosinci 2013 činil 1 400,3, což je historicky nejnižší počet od vzniku ČNB v roce 1993, přestože v průběhu její existence došlo k rozšíření jejích zákonných úkolů, např. o dohled nad celým finančním trhem.

K 31. prosinci 2013 pracovalo v ČNB 1 380 zaměstnanců, tedy o 16 méně než na konci roku 2012. V roce 2013 do ČNB nastoupilo 58 nových zaměstnanců. Pracovní poměr k ČNB ukončilo 91 zaměstnanců (z nich 34 v důsledku organizačních změn), 18 odešlo do starobního důchodu a 16 zaměstnancům uplynula platnost pracovní smlouvy na dobu určitou. Celková míra fluktuace zaměstnanců činila 6,5 %. Průměrná délka hlavního pracovního poměru k 31. prosinci 2013 trvala 14,2 let a oproti předchozím rokům se mírně zvýšila (k 31. prosinci 2012 činila 13,6 let).

Počet zaměstnanců a počet systemizovaných pracovních míst

II NÁBOR A VÝBĚR ZAMĚSTNANCŮ

ČNB soustavně vyhledává kvalifikované zaměstnance. Při obsazování volných pracovních míst využívá vnitřní i vnější výběrová řízení. V nich oslovuje jak zkušené odborníky, tak i perspektivní zaměstnance, jejichž pracovní potenciál dále rozvíjí. V roce 2013 byl počet pozic obsazovaných interními a externími kandidáty přibližně vyrovnaný. Nástrojem pro externí oslovování potenciálních vhodných kandidátů byla inzerce volných pracovních míst na webu ČNB, přímé oslovování osob z evidence zájemců o zaměstnání v ČNB a také inzerce na komerčním pracovním portálu.

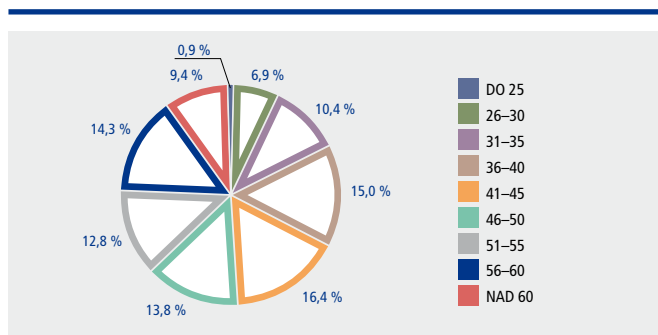
II SLOŽENÍ ZAMĚSTNANCŮ Z HLEDISKA VZDĚLÁNÍ, VĚKU A ZASTOUPENÍ ŽEN A MUŽŮ

ČNB stále dbá na vyváženost struktury zaměstnanců z hlediska věku, pohlaví i kvalifikace, čímž podporuje politiku rovných příležitostí pro všechny uchazeče a zaměstnance.

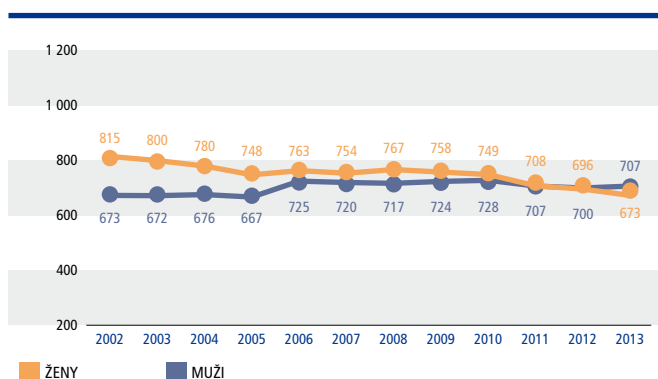
Z celkového počtu zaměstnanců ČNB činil v roce 2013 podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců 54,9 %, podíl zaměstnanců s vyšším odborným vzděláním nebo se středoškolským vzděláním ukončeným maturitou (včetně učebních poměrů s maturitou) 35,2 % a podíl zaměstnanců s učebním poměrem bez maturity nebo se základním vzděláním 9,9 %.

Věková struktura zaměstnanců ČNB nevykazuje žádné výrazné meziroční změny, jednotlivé věkové kategorie mají rovnoměrné zastoupení. To zajišťuje optimální skladbu pracovních týmů a minimalizuje rizika vyplývající z generační obměny zaměstnanců. Průměrný věk zaměstnanců ČNB v roce 2013 činil 45,6 let, tedy cca o 3 měsíce více oproti roku 2012. Stejně jako v předchozích letech je zastoupení mužů a žen téměř vyrovnané.

Věková struktura zaměstnanců k 31. prosinci 2013

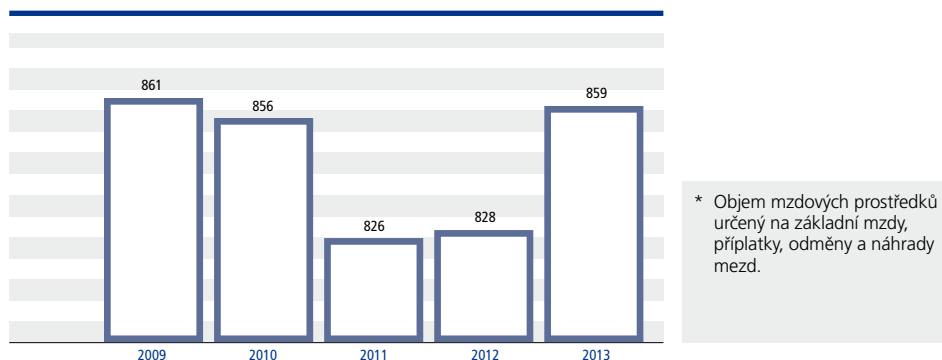
Zastoupení mužů a žen

II MOTIVAČNÍ SYSTÉM

Mzdový systém současně s hodnocením pracovního výkonu tvoří základ pro zvyšování kvality a výkonnosti zaměstnanců ČNB. Nastavený systém motivuje vedoucí zaměstnance, tedy správce mzdových prostředků svěřeného útvaru, k průběžnému zefektivňování činnosti a k optimálnímu využití lidských zdrojů. Nedílnou součástí motivace zaměstnanců je pravidelné poskytování zpětné vazby vedoucími zaměstnanci v rámci pracovních týmů. Hodnocení pracovního výkonu probíhá průběžně v rámci jednotlivých týmů a následně vždy na konci roku.

Vývoj celkového objemu hrubých nominálních mezd* v ČNB v letech 2009 až 2013 (mil. Kč)

Náklady na zaměstnance, které zahrnují mzdové náklady včetně náhrad při dočasné pracovní neschopnosti, zákonné odvody pojistného a ostatní sociální náklady (přípojištění, zdravotní péče a stravování), náklady na vzdělávání a zaměstnanecké benefity, dosáhly v roce 2013 objemu 1 243 mil. Kč a oproti předchozímu roku vzrostly o 3,7 %. Tento nárůst nákladů byl ovlivněn především vyšším objemem vyplacených mzdových prostředků, ke kterému se banka zavázala při kolektivním vyjednávání s odborovou organizací.

Členům bankovní rady byly vyplaceny mzdy v tomto objemu

	hrubá mzda v Kč ¹	čistá mzda v Kč ²
Miroslav Singer	4 793 080	3 469 476
Mojmír Hampl	3 837 927	2 780 333
Vladimír Tomšík	3 856 860	2 742 345
Lubomír Lízal	3 234 930	2 318 463
Kamil Janáček	3 225 111	2 286 539
Pavel Řežábek	3 219 155	2 307 081
Eva Zamrazilová	3 235 194	2 358 865

1 Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, náhrady mezd za dovolenou, odměny za výsledky práce a mzdové zvýhodnění za práci ve dnech pracovního klidu.
2 Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, daně z příjmu a solidárního příspěvku a připočtení slevy na dani na poplatníka a daňového zvýhodnění na vyživované dítě u těch členů bankovní rady, kteří o uplatnění slevy požádali.

II PROFESIONÁLNÍ ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ ČNB

Vzdělávání zaměstnanců je významnou součástí řízení lidských zdrojů. Zahrnuje interní vzdělávání organizované v ČNB, vzdělávání zajišťované tuzemskými externími organizacemi včetně studia na vysokých školách, jazykovou výuku a vzdělávání v zahraničí. Celkové náklady na profesionální rozvoj zaměstnanců ČNB v roce 2013 dosáhly 24 mil. Kč.

Noví zaměstnanci využívají vedle kurzů, v nichž se seznamují se základními funkcemi centrální banky, také e-learningový vstupní kurz. V souvislosti s novou legislativou v roce 2013 pokračoval cyklus přednášek zaměřených na přijetí „Nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích“. Významnou složkou jsou tradičně odborné kurzy prohlubující znalosti v jednotlivých oblastech činnosti ČNB, a to především pro dohledové sekce, na jejichž lektorském zabezpečení se podílely i přední auditorské firmy (Ernst&Young, KPMG). Do základního manažerského programu byly zařazeny přednášky předních odborníků na téma „Work life balance“. Uskutečnila se rovněž školení pro zaměstnance poboček, kteří vedou účty klientům ČNB a provádějí platební styk.

ČNB podporuje i zahraniční vzdělávání, kde důležitou úlohu sehrává možnost výměny informací a vědomostí s kolegy z partnerských centrálních bank. Další možností je účast na vzdělávacích akcích pořádaných Mezinárodním měnovým fondem, Joint Vienna Institute a Financial Stability Institute. K významným vzdělávacím akcím patřily semináře a workshopy zaměřené na oblast finanční stability, ekonomického modelování a vývoje finančních trhů. Široké využití měly i semináře organizované výbory dohledu nad jednotlivými sektory finančního trhu v rámci EU (EBA, ESMA a EIOPA).

Pokračovalo zapojení ČNB do vzdělávání v rámci Evropského systému centrálních bank, a to nejen účastí na vzdělávacích akcích, ale i organizováním seminářů v ČNB, kterých se zúčastňují zaměstnanci ostatních centrálních bank EU. Celkem se v ČNB uskutečnilo 11 seminářů pro 134 expertů z centrálních bank. Tím se ČNB řadí mezi aktivní členské státy, které tyto semináře organizují.

V roce 2013 ČNB ve spolupráci s Deutsche Bundesbank dokončila projekt Twinning-Light pod názvem „Capacity Development of Human Resources in the National Bank of Serbia“ financovaný z prostředků EU. Výsledkem projektu byla analýza současného stavu řízení lidských zdrojů a závěrečná doporučení v oblasti vzdělávání zaměstnanců i personálních záležitostí.

Jazyková výuka v ČNB probíhala různými formami, především pravidelnou jazykovou výukou, intenzivními jazykovými kurzy a doplňkově i prostřednictvím e-learningu. Cílem bylo zejména prohloubení znalostí odborné terminologie a komunikačních schopností.

Bankovka 5 zlatých, lidově zvaná pětka, měla po přepočtu na korunovou měnu v roce 1892 hodnotu 10 korun. Označení pětka tak více než století přechází i na novější bankovky a mince hodnoty 10 korun. Akademický sochař Ladislav Kozák byl mistrem sochařského ztvárnění architektury na mincích. Rubové straně desetikoruny dominuje katedrála svatého Petra a Pavla v Brně. Desetikoruna je ražena z poměděné oceli.

4

VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

EXTERNÍ KOMUNIKACE

Komunikace s veřejností se v roce 2013 zaměřila na připomínání výročí 20 let od vzniku české měny a ČNB, která vznikla rozdělením dřívější Státní banky československé 1. ledna 1993. Přestože samostatná česká měna – koruna česká (Kč) – vznikla de iure již od 1. ledna 1993, skutečně uvedena do oběhu byla teprve až po měnové odluce 8. února 1993. Zásadním tématem komunikace v oblasti naplňování hlavních zákonných cílů ČNB bylo možné použití kurzu jako dalšího nástroje uvolňování měnové politiky s cílem předejít hrozící deflaci v bezprecedentní situaci, kdy úrokové sazby byly nulové a nebylo možné je dále snižovat. Po rozhodnutí bankovní rady v listopadu 2013 oslabit měnový kurz a udržovat jej v případě potřeby poblíž úrovně 27 korun za euro, které vyvolalo v tuzemsku vlnu převážně kritických reakcí, se komunikace ČNB soustředila zejména na vysvětlování přínosů kurzového oslabení pro ekonomiku, důvodů pro stanovení inflačního cíle na hodnotě 2 % a nepříznivých důsledků, které by pro obyvatele měla cenová nestabilita ve formě setrvalého poklesu cen (deflace). Členové bankovní rady o těchto tématech publikovali množství článků a poskytli řadu rozhovorů v tištěných i elektronických médiích. Na své webové stránce ČNB vytvořila samostatný oddíl Oslabení koruny, kde čtenáři naleznou veškerá dosavadní vystoupení a články představitelů ČNB, stejně jako soubory informací na dané téma. Některé další změny v komunikaci ČNB připravila pro rok 2014, kdy například otevřela novou webovou rubriku „čnBlog“, jejímž prostřednictvím bude svými názory přispívat do probíhající veřejné diskuze o rozhodnutí bankovní rady oslabit korunu i o dalších tématech, která se týkají zákonné působnosti ČNB.

Stěžejním projektem finančního vzdělávání ČNB v loňském roce byla interaktivní výstava k výročí 20 let ČNB a české měny, určená zejména pro žáky vyšších ročníků základních škol. Jejím cílem bylo ukázat, jak ČNB už dvacet let pečuje o zdraví a stabilitu české měny. Tvořila ji sada pěti interaktivních her, které zábavnou formou představily hlavní činnosti centrální banky a její roli v ekonomice. Výstava se postupně konala v Ústí nad Labem, Hradci Králové, Plzni, Českých Budějovicích a v Praze. Celkem ji navštívilo téměř 15 000 lidí a interaktivní hry si zahrálo 514 školních týmů z celé České republiky. Regionální zastavení vzdělávací výstavy vzbudila velkou pozornost celostátních i místních médií, která o ní publikovala přes 240 příspěvků. Hry z výstavy zůstaly nadále přístupné na webové stránce www.chranimekorunu.cz.

Završením aktivit souvisejících s výročím byl červnový Den otevřených dveří ČNB s podtitulem „Tady už 20 let chráníme českou korunu“. Návštěvníci se podívali do obvykle nedostupných prostor ústředí ČNB. Tři prohlídkové okruhy je zavedly k cihle zlata v tehdejší hodnotě 11 milionů korun, do jednací místnosti, v níž bankovní rada rozhoduje o měnové politice,

a do pracovny guvernéra ČNB. Ti, kteří měli zájem dozvědět se více o historii peněz, se podívali do stálé expozice „Lidé a peníze“. Třetí trasa vedla do kongresového centra, v němž lidé diskutovali se členy bankovní rady, zahráli si na centrální bankéře v zábavné interaktivní výstavě „20 let chráníme českou korunu“, zhlédli ukázky výroby bankovek a mincí nebo odborníkům z ČNB kladli dotazy na témata z oblasti ochrany spotřebitele. Zde guvernér Miroslav Singer vyhlásil vítězný školní tým, který ve hrách interaktivní výstavy nahrál nejvyšší počet bodů a jako odměnu získal jedinečnou exkurzi do výroby českých mincí v Jablonci nad Nisou. Díky spolupráci se společností Člověk v tísni mohl každý z návštěvníků centrální banky přispět do sbírky SOS Povodně 2013. Den otevřených dveří ČNB navštívilo rekordních 6 000 osob.

Dalším připomenutím výročí se stalo vydání pamětní stříbrné mince v nominální hodnotě 200 Kč, o jejíž podobě poprvé rozhodla veřejnost hlasováním na webových stránkách ČNB. Pro odbornou veřejnost ČNB uspořádala konferenci a odborné kolokvium za účasti řečníků z řad předních akademiků a centrálních bankéřů.

Hlavním nástrojem komunikace s veřejností jsou webové stránky ČNB, které v roce 2013 navštívilo 2,9 mil. unikátních návštěvníků. Internetová prezentace byla v roce 20. výročí ČNB doplněna o historii centrálního bankovníctví na českém území. V této části čtenáři najdou unikátní fotografie z archivu centrální banky a dozvědí se, jak se na pozadí dějin vyvíjely základní

4. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

činnosti centrální banky i celého bankovního sektoru od založení Československa v roce 1918 do současnosti. Tyto stránky od února, kdy byly oficiálně představeny veřejnosti, až do konce roku navštívilo více než 10,5 tis. unikátních návštěvníků.

V celosvětovém kontextu ČNB patří k nejvíce otevřeným a transparentním centrálním bankám a v Evropě se řadí k těm, které nejvíce využívají moderní komunikační prostředky a technologie jako sociální média či mobilní aplikace. Články, videa, fotografie a další informace o své činnosti ČNB pravidelně zveřejňuje na mikrobloginovací sociální síti Twitter, za což získala finálovou nominaci za jeden z nejlepších twitterových účtů ve veřejném sektoru v anketě Tweet roku 2013. Aktivně ČNB komunikuje i prostřednictvím dalších sociálních médií jako je Facebook, YouTube a nově také sítě pro profesionály LinkedIn. Veřejnosti navíc nabídla další možnosti využití mobilní aplikace České peníze. Tato aplikace, která se v roce 2013 umístila na druhém místě v soutěži Zlatý středník, umožňuje detailní prohlížení českých bankovek a mincí a jejich ochranných prvků v mobilních zařízeních. V současné době ji mohou používat uživatelé zařízení s operačním systémem iOS a Android. Pro uživatele tabletů s operačním systémem Windows 8 je k dispozici rozšířená verze aplikace s aktuálním kurzovým lístkem.

Každodenní součástí komunikace ČNB je také dialog s širokou veřejností při odpovídání na dotazy a stížnosti občanů, kteří se na centrální banku obracejí prostřednictvím telefonických hovorů, e-mailů a dopisů. V roce 2013 jich ČNB vyřídila rekordní počet – 6 055. Obdržela celkem 1 993 telefonických dotazů, 4 862 elektronických a 788 písemných podání (oproti předchozímu roku vzrostl počet telefonických podání o téměř 600, počet elektronických podání o téměř 900). Zvýšený zájem o názory centrální banky podnítila široká veřejná diskuze po zahájení používání kurzu jako nástroje uvolňování měnové politiky.

EXPOZICE

Expozice, umístěná v bývalých prostorách trezoru v hlavní budově, završila 12. rok od svého otevření pro veřejnost. Za toto období stálou výstavu „Lidé a peníze“ navštívilo přes 180 tisíc registrovaných návštěvníků, převážně žáků základních a studentů středních i vysokých škol. Expozice byla od počátku koncipována jako průvodce historií měnových poměrů a měnového vývoje. V 65 vitrínách nabízí spolu s moderní informační technikou ojedinělý souhrn informací o vývoji platidel a měnové politiky na území našeho státu jak pro odborníky, tak pro laiky. Je využívána nejen k „běžným prohlídkám“ na základě rezervací v průběhu celého roku, ale i k mimořádným prohlídkám skupin a škol. Vzhledem k její unikátnosti se zde konají také setkání s oficiálními tuzemskými a zahraničními návštěvami a natáčejí se zde i různé televizní pořady. Otevřeno je od úterý do pátku, prohlídky jsou organizovány v 9:00, 11:00 a 13:30 hodin, ve čtvrtek také v 16:00 hodin. Další informace lze nalézt na webové stránce ČNB v části „Lidé a peníze“.

ODBORNÁ KNIHOVNA

Odborná knihovna poskytuje informace zaměstnancům ČNB i odborné veřejnosti. Jedná se o výpůjční, poradenské, referenční, bibliograficko-informační a rešeršní služby (vyhledávání informací ze všech dostupných informačních zdrojů). Vysoce specializovaný fond a řada přístupů do elektronických zdrojů umožňují uživatelům získat informace především z oblasti bankovníctví a ekonomie obecně, práva, výpočetní techniky a okrajově z některých dalších oborů. Knihovna ve svých fondech uchovává a zpřístupňuje více než 73 000 svazků publikací a 700 titulů periodik, velké množství výzkumných a výročních zpráv a ostatních publikací (materiály bank, brožury

atd.). Elektronický katalog je soustavně budován v rámci knihovnického informačního systému T Series a je integrován do Jednotné informační brány, kterou provozuje Národní knihovna České republiky. Elektronické záznamy jsou pravidelně zasílány do Souborného katalogu ČR. Uživatelům knihovny je k dispozici vstup do sítě internet prostřednictvím pevného připojení i zabezpečené bezdrátové sítě WiFi. Knihovna je otevřena od pondělí do čtvrtka od 9 do 17 hodin, v pátek od 9 do 15 hodin. Veškeré informace o knihovně včetně elektronického katalogu a kontaktů jsou dostupné na webové stránce ČNB v části „Odborná knihovna ČNB“. Komunikovat s knihovnou je možné rovněž prostřednictvím elektronické pošty na adrese lib@cnb.cz.

ARCHIV

Archiv ČNB spravuje archivní dokumenty, jejichž původcem je ČNB a její právní předchůdci. Na konci roku 2013 se zde nalézalo 60 archivních fondů, které nabízejí specifický pohled do politických, hospodářských, sociálních, ale i kulturních dějin českých zemí a střední Evropy. Badatelna Archivu ČNB je otevřena celoročně po předchozí konzultaci. Všem zájemcům o informace nebo o studium v Archivu ČNB je určena webová stránka „O ČNB > Archiv ČNB“ a e-mailová adresa archiv@cnb.cz.

V roce 2013 se Archiv ČNB zapůjčením dokumentů opětovně zapojil do některých důležitých výstavních projektů. Zejména se jednalo o výstavu „Peníze“ ze stejnojmenného výstavního cyklu, kterou uspořádalo Národní muzeum v Praze. Z dalších výstav je možné připomenout např. „Kabelky a milostné dopisy“ nebo „Národní styl – kultura a politika“. Právě posledně jmenované ojedinelým způsobem naznačily mimořádný význam archiválií spravovaných Archivem ČNB pro kulturní historii českých zemí.

KONGRESOVÉ CENTRUM

Kongresové centrum umístěné v památkově chráněném objektu bývalé Plodinové burzy se využívá pro setkání nejvyššího vedení ČNB s představiteli centrálních bank jiných států, představiteli finančních trhů, zaměstnaneckých a odborových svazů, s analytiky a novináři. Odborné útvary banky zde pořádají konference, přednášky, prezentace, semináře, jednání výborů a pracovních skupin ECB, pravidelné čtvrtletní zkoušky pojišťovacích zprostředkovatelů a různá školení. Také ze strany externích partnerů (domácích i zahraničních) je kongresové centrum díky prostorové variabilitě a modernímu technickému vybavení vyhledávaným místem pro odborná jednání nebo společenské události. Mezi stěžejní patřily v loňském roce akce, které bez-

prostředně souvisely s oslavami 20. výročí vzniku ČNB a české měny (slavnostní koncert Hudby hradní stráže a Policie ČR, prezentace pamětní stříbrné mince „20 let ČNB“, odborná konference „20. let ČNB“), a dále březnové kolokvium „Financial Stability Policies in a Post-Crisis World“ a červnový „Den otevřených dveří“. Další informace lze nalézt na webové stránce v části „Kongresové centrum ČNB“.

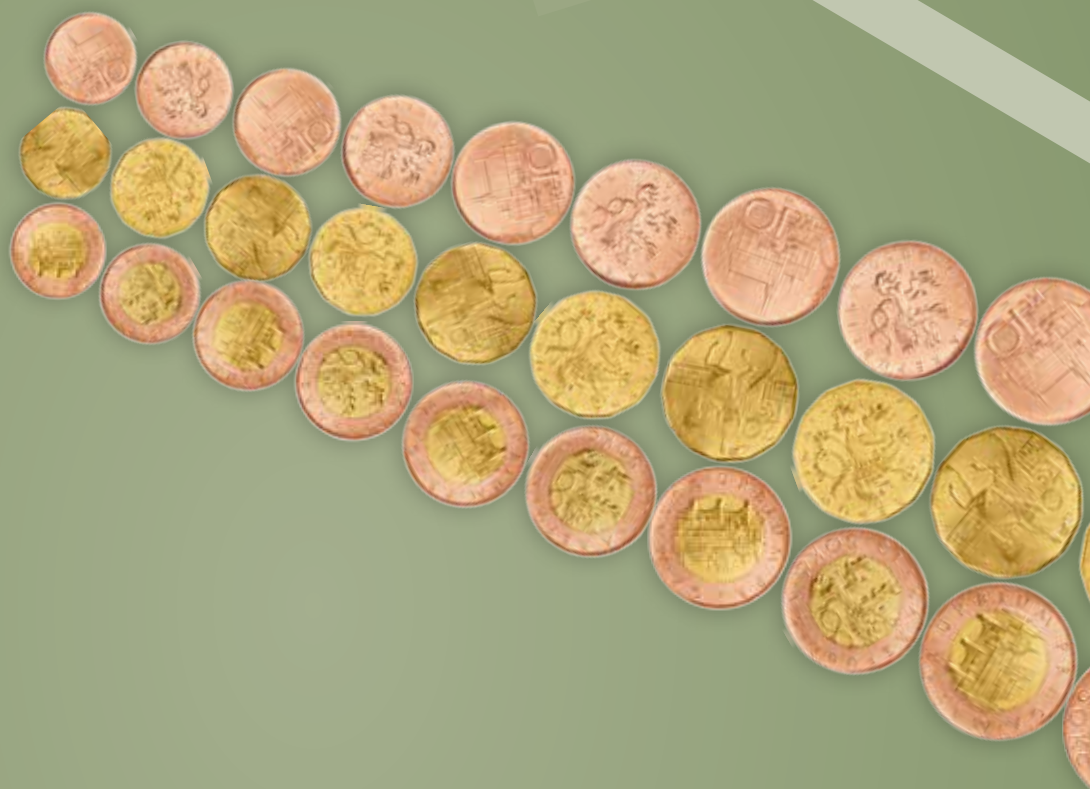
Dvacetikoruna je druhou vícehrannou mincí, má 13 zaoblených hran. Postavu knížete Václava na koni s praporem a úryvek ze svatováclavského chorálu na rubové straně ztvárnil další mistr českého medailérství, akademický sochař Vladimír Oppl. Dvacetikoruna je ražena z pomosazené oceli.

“

”

5

HOSPODAŘENÍ ČNB

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Bankovní radě České národní banky:

- I. Ověřili jsme účetní závěrku České národní banky k 31. prosinci 2013 uvedenou na přiloženém CD-ROM, ke které jsme 19. března 2014 vydali výrok následujícího znění:

„Ověřili jsme přiloženou účetní závěrku České národní banky, sestavenou k 31. prosinci 2013 za období od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2013, tj. rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, včetně popisu používaných významných účetních metod. Údaje o České národní bance jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost vedení účetní jednotky za účetní závěrku

Vedení České národní banky je odpovědné za sestavení účetní závěrky a za věrné zobrazení skutečností v ní v souladu s účetními předpisy platnými v České republice a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiálně) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naším úkolem je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně toho, jak auditor posoudí rizika, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení účetní závěrky a věrné zobrazení skutečností v ní. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit zahrnuje též posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením společnosti i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace jsou dostatečné a vhodné a jsou přiměřeným základem pro vyjádření výroku auditora.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka ve všech významných souvislostech věrně a poctivě zobrazuje aktiva, pasiva a finanční situaci České národní banky k 31. prosinci 2013 a výsledky jejího hospodaření za období od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2013 v souladu s účetními předpisy platnými v České republice.“

- II. Ověřili jsme též soulad výroční zprávy s výše uvedenou účetní závěrkou. Za správnost výroční zprávy je zodpovědný statutární orgán. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření stanovisko o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných souvislostech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Účetní informace obsažené ve výroční zprávě v kapitole 5 „Hospodaření ČNB“ jsme sesouhlasili s informacemi uvedenými v účetní závěrce k 31. prosinci 2013. Jiné než účetní informace získané z účetní závěrky a z účetních knih společnosti jsme neověřovali. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou účetní informace uvedené ve výroční zprávě ve všech významných souvislostech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

Ernst & Young Audit, s.r.o.
oprávnění č. 401
zastoupený partnerem

Magdalena Soucek
auditor, oprávnění č. 1291

19. března 2014
Praha, Česká republika

A member firm of Ernst & Young Global Limited
Ernst & Young Audit, s.r.o. with its registered office at Na Florenci 2116/15, 110 00 Prague 1 - Nove Mesto,
has been incorporated in the Commercial Register administered by the Municipal Court in Prague,
Section C, entry no. 88504, under identification No. 26704153.

5. HOSPODAŘENÍ ČNB

Účetní výkazy

AKTIVA	31. prosince 2013 mil. Kč	31. prosince 2012 mil. Kč
1. Zlato	664	702
2. Pohledávky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	57 950	55 335
3. Pohledávky vůči zahraničí včetně cenných papírů	1 072 748	813 138
3.1. Vklady v zahraničních peněžních ústavech a institucích	5 623	110 768
3.2. Cenné papíry	956 273	607 114
3.3. Ostatní pohledávky vůči zahraničí	110 852	95 256
4. Pohledávky vůči tuzemským bankám	0	0
5. Hmotný a nehmotný majetek	3 962	4 182
5.1. Hmotný majetek	3 934	4 145
5.2. Nehmotný majetek	28	37
6. Ostatní aktiva	6 297	4 961
6.1. Ostatní finanční aktiva	4 325	3 999
6.2. Ostatní	1 972	962
AKTIVA CELKEM	1 141 621	878 318

PASIVA	31. prosince 2013 mil. Kč	31. prosince 2012 mil. Kč
1. Bankovky a mince v oběhu	441 847	422 707
2. Závazky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	43 782	42 697
3. Závazky vůči zahraničí	604	4 360
3.1. Přijaté úvěry ze zahraničí	0	3 726
3.2. Ostatní závazky vůči zahraničí	604	634
4. Závazky vůči tuzemským bankám	664 077	383 642
4.1. Přijaté úvěry	380 303	241 902
4.2. Rezervy bank	59 638	44 301
4.3. Ostatní závazky vůči bankám	224 136	97 439
5. Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím	25 510	126 599
6. Rezervy	228	219
7. Základní kapitál	1 400	1 400
8. Fondy	8 050	8 050
9. Oceňovací rozdíly	2 382	8 048
10. Neuhrazená ztráta z předchozích období	-123 565	-126 410
11. Zisk nebo ztráta za účetní období	73 116	2 846
12. Ostatní pasiva	4 190	4 160
PASIVA CELKEM	1 141 621	878 318

PODROZVAHA		31. prosince 2013 mil. Kč	31. prosince 2012 mil. Kč
1.	Vydané záruky	158 074	158 085
2.	Poskytnutý příslib úvěrů a půjček	65 004	21 960
3.	Pohledávky ze spotových, termínových a futures operací	79 797	89 324
4.	Závazky ze spotových, termínových a futures operací	78 939	89 198
5.	Přijaté záruky	226 335	156 950
6.	Přijaté kolaterály	127 317	108 177

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY		31. prosince 2013 mil. Kč	31. prosince 2012 mil. Kč
1.	Výnosy z úroků a podobné výnosy	5 075	6 593
1.1.	Úroky z cenných papírů s pevnými výnosy	4 819	6 172
1.2.	Ostatní	256	421
2.	Náklady na úroky a podobné náklady	-310	-2 360
3.	Výnosy z akcií a podílů	2 562	2 628
4.	Výnosy z poplatků a provizí	309	342
5.	Náklady na placené poplatky a provize	-88	-81
6.	Zisk nebo ztráta z finančních operací	67 179	-2 865
6.1.	Kurzové rozdíly a rozpětí	47 373	-21 277
6.2.	Ostatní	19 806	18 412
7.	Ostatní provozní výnosy	737	3 191
7.1.	Výnosy z emise bankovek a mincí	464	618
7.2.	Ostatní	273	2 573
8.	Ostatní provozní náklady	-495	-2 760
8.1.	Náklady na tisk bankovek a ražbu mincí	-415	-388
8.2.	Ostatní	-80	-2 372
9.	Správní náklady	-1 572	-1 528
9.1.	Náklady na zaměstnance	-1 243	-1 199
9.1.1.	Mzdy a platy	-875	-840
9.1.2.	Sociální a zdravotní pojištění	-291	-280
9.1.3.	Vzdělávání a zaměstnanecké benefity	-77	-79
9.2.	Ostatní správní náklady	-329	-329
10.	Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	-279	-314
11.	Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek	460	5
12.	Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	-462	-5
13.	Zisk nebo ztráta za účetní období	73 116	2 846

Úplná verze účetní závěrky České národní banky k 31. 12. 2013 včetně přílohy je k dispozici na webové stránce České národní banky www.cnb.cz v části „O ČNB>Hospodaření ČNB>Roční účetní závěrka“ a na přiloženém CD-ROM.

5. HOSPODAŘENÍ ČNB

Struktura nákladů a výnosů používaná v dalším textu poskytuje informace podle účelu vynakládaných prostředků, zatímco standardní účetní výkazy, uvedené v účetní závěrce, poskytují přehled o dosažených nákladech a výnosech z druhového pohledu.

Náklady a výnosy ČNB v roce 2013

(v mil. Kč)

	Náklady	Výnosy	Saldo	Meziroční změna
Oblast měnová	30 383	105 103	74 720	70 456
provádění měnové politiky	241	1	-240	1 935
správa devizových rezerv	13 164	40 519	27 355	-197
kurzové rozdíly	16 432	63 058	46 626	68 595
klientské operace	262	1 235	973	123
ostatní operace	284	290	6	0
Oblast emise a správy peněz	415	483	68	-181
Oblast provozní	1 890	218	-1 672	-5
Celkem	32 688	105 804	73 116	70 270

Poznámka: Oblast provozní zahrnuje veškeré osobní náklady, odpisy, nakupované služby, spotřebu energií atd.

V roce 2013 hospodařila ČNB se ziskem ve výši 73 116 mil. Kč, což je absolutně nejvyšší hodnota dosažená za celé období její samostatné existence. Při aktuální struktuře a objemu aktiv a pasiv ČNB je konečná podoba hospodářského výsledku závislá především na výnosech devizových rezerv a pohybu měnových kurzů, ze kterých pramení kurzové rozdíly. Ve srovnání s minulým rokem čisté výnosy ze správy devizových rezerv zůstaly na stejné úrovni a výrazně vzrostly kurzové zisky. Pozitivně ovlivnil hospodářský výsledek i pokles sterilizačních nákladů, a to i přes meziroční nárůst objemu sterilizace nadbytečné likvidity bankovního sektoru. Pokles sterilizačních nákladů souvisel s uvolňováním měnových podmínek, které ČNB realizovala v uplynulých letech prostřednictvím úrokových sazeb, které se postupně snižovaly až na úroveň „technické nuly“, kde setrvaly po celý rok 2013.

Vzhledem k prohlubujícím se deflačním rizikům a při prakticky nulových úrokových sazbách se ČNB rozhodla realizovat další uvolnění měnových podmínek prostřednictvím měnového kurzu jako dalšího měnověpolitického nástroje. Devizové intervence byly zahájeny dne 7. listopadu 2013. ČNB nakupovala na devizovém trhu zahraniční měnu v takovém rozsahu, aby dosáhla požadovaného uvolnění měnových podmínek, tj. oslabení kurzu koruny vůči euru na hladinu blízkou 27 korunám za euro. Na intervenční nákupy ČNB vynaložila celkem 202,5 mld. Kč, které se následně kumulovaly ve finančním sektoru a navýšily dlouhodobý systémový přebytek likvidity. Nadbytečná likvidita pak byla uložena prostřednictvím stahovacích repo operací a depozitních facilit zpět do ČNB, což vedlo k meziročnímu zvýšení bilanční položky pasiv „Závazky vůči tuzemským bankám“. Intervenční nákupy cizí měny zvýšily devizové rezervy na aktivní straně bilance. Celkový objem bilanční sumy ČNB meziročně vzrostl o 30 % na 1 142 mld. Kč.

Hospodaření v oblasti emise a správy peněz (emise oběživa) ovlivnil především vyšší objem nakupovaných bankovek a pokles tržeb z prodeje numizmatického materiálu. Hlavním faktorem meziročního snížení tržeb byl při zachování shodné nominální skladby emitovaných mincí pokles cen drahých kovů na zahraničních trzích, které banka promítá do prodejních cen numizmatického materiálu. Nezanedbatelný vliv mělo i snížení poptávky po zlatých pamětních mincích.

Saldo provozních nákladů a výnosů ČNB se ve srovnání s rokem 2012 prakticky nezměnilo. Meziroční zvýšení mzdových nákladů, ke kterému došlo po předchozích dvou letech jejich poklesu, bylo pokryto úsporami dosaženými v jiných oblastech činnosti banky a nedosáhlo ani úrovně roku 2010.

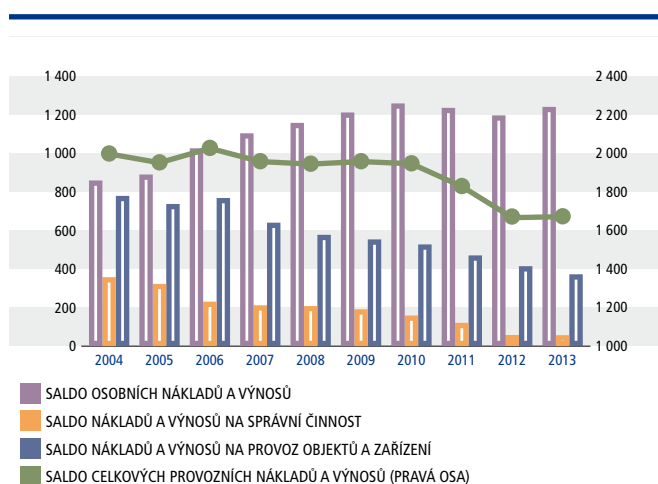
ČNB dlouhodobě usiluje o zvyšování efektivity. V rámci všech vykonávaných činností hledá prostor pro snižování nákladů, a to vždy s ohledem na zabezpečení včasného a bezchybného plnění stanovených úkolů. Ve vazbě na aktuální vývoj v oblasti zpracování a kontroly oběživa proto ČNB věnuje v současné době pozornost uspořádání svojí pobočkové sítě. Výsledkem plánovaných změn bude efektivnější pobočková síť ČNB s nižším počtem zaměstnanců a nižšími provozními náklady.

Vykázaný zisk ČNB byl v souladu s rozpočtem a zásadami finančního hospodaření použit v plné výši ke snížení neuhrazené kumulované ztráty z předchozích období. ČNB nadále předpokládá, že z budoucích zisků uhradí i zbývající část kumulované účetní ztráty. Budoucí hospodaření ČNB bude ovšem záviset na vývoji úrokových sazeb doma i v zahraničí. Dalším faktorem je nárůst devizových rezerv realizovaný ke konci roku 2013, který v dlouhodobém horizontu zvyšuje citlivost účetních výsledků ČNB na vývoj kurzu koruny. Výše kumulované ztráty z minulých let se po zaúčtování výsledku hospodaření za rok 2013 snížila na 50,4 mld. Kč.

Obsáhlejší rozbor hospodaření ČNB v roce 2013 je k dispozici na webu ČNB v části „O ČNB > Hospodaření ČNB > Roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB“.

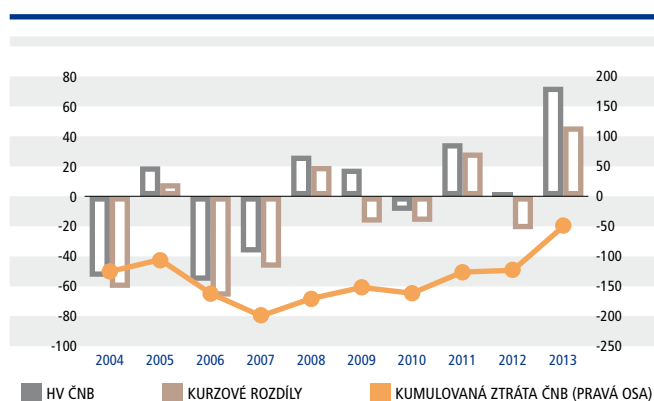
Saldo provozních nákladů a výnosů ČNB v letech 2004–2013

(v mil. Kč)

Hospodářský výsledek ČNB v letech 2004–2013

(v mld. Kč)

Padesátikoruna je naší první bimetalovou mincí. Skládá se ze dvou částí, poměděného mezikruží a pomosazeného středu, i když kovy jsou ve skutečnosti tři, neboť uvnitř pokovení se skrývá ocel. Seskupení nejznámějších pražských staveb je dílem akademického sochaře Ladislava Kozáka, který byl autorem podobných kompozic Prahy i jiných našich měst na mnoha mincích a medailích. Padesátikoruna získala v roce svého zavedení světové ocenění World Coins jako nejlepší oběžná mince roku 1993.

6

**POSKYTOVÁNÍ
INFORMACÍ
PODLE ZÁKONA
Č. 106/1999 SB.,
O SVOBODNÉM
PŘÍSTUPU
K INFORMACÍM**

6. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB.

ČNB poskytuje informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) zveřejněním na internetu, zejména na webové stránce www.cnb.cz, nebo žadatelům na základě žádosti.

Postup ČNB při plnění úkolů vyplývajících ze zákona, zejména postup při přijímání a vyřizování žádostí o poskytování informací podle zákona, je upraven pokyny České národní banky č. 55 ze dne 26. srpna 2013 o komunikaci České národní banky.

A) INFORMACE POSKYTNUTÉ V ROCE 2013 NA ZÁKLADĚ ŽÁDOSTI:

1. Počet žádostí o informace podle zákona: 60
2. Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 20
3. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 9
4. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: 0
5. Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
6. Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 1

Stížnost na postup ČNB při vyřizování žádosti stěžovatele o informace o poskytnutí konkrétního předběžného opatření vydaného povinným subjektem. Stížností byl napaden postup povinného subjektu při vyřizování žádosti, a to ten, že povinný subjekt neposkytl úplnou informaci a nevydal rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti. Stížnost byla vyřízena v autoremeduře postupem podle § 16a odst. 5 a bylo vydáno rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti.
7. Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

B) INFORMACE POSKYTOVANÉ ZVEŘEJNĚNÍM:

ČNB rovněž zveřejňuje informace způsobem umožňujícím dálkový přístup v souladu s § 3 odst. 2 zákona a poskytuje informace ve smyslu § 5 odst. 1, 2 a 3 zákona. Informace jsou dostupné na webové stránce ČNB www.cnb.cz a na informačních tabulích v sídle ústředí a poboček ČNB na místech přístupných veřejnosti. Další informace vztahující se k činnosti a působnosti ČNB jsou také zveřejněny na portálu veřejné správy.

Vydává:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1
Česká republika

Kontakt:

SAMOSTATNÝ ODBOR KOMUNIKACE
Tel.: 224 413 494
Fax: 224 412 179

<http://www.cnb.cz>

Grafický návrh:

Orbis Pictures Agency s.r.o.

Sazba:

JEROME s. r. o.